

ECHOES OF HOMELAND

TĖVIŠKĖS AIDAI

1971 m. gruodžio mėn. 7 d. Nr. 47 (791.) Melbourne.

XVI METAI

AUSTRALŲ SPAUDA

Žinome, kad į australų spaudą mums yra labai sunku prasi-
mušti. Tik šiuo metu staiga
dienraščiuose pasirodė žinia
apie kunigų teismą Lietuvoje.
Čia kyla klausimas, ar mes
nesiveržiam į australų spaudą,
ar australai nemėgsta apie mus
kalbėti? Į abu klausimus rei-
kėtų atsakyti teigiamai — nei
mes veržiamės, nei australai
mėgsta spausdinti.

Suprantama, kad beprasmiš
darbas ką rašyti, jei žinai, kad
nespaušdins. Pasiteisinimas ge-
ras, bet jis nėra pilnai teisingas.
Jei vieną kartą nespaušdins,
rašyk antrą, tretį, ir vieną kar-
tą pritrūks redaktoriams kant-
rybės — ins ir atspausdins. Čia
norima pasakyti, kad mums
trūksta veržlumo. Juk iš tikrų-
jų nedaug yra buvę bandymų
prasiveržti į australų spaudą.
Vyresnei kartai sunkiau rašyti
angliškai, o jaunoji karta tuo
nesirūpina. Taip ir liekame prie
pasiteisinimo — vistiek nespauš-
dins.

Kodėl australai nemėgsta apie
mus ką nors spausdinti, yra su-
prantama — kiekvienas daboja
savo kiemą. Tai yra jų tautinė
ambicija kalbėti apie savuo-
sius. Juk panašiai ir mes jau-
čiamės. Jei ir mūsų laikraščiai
pagiria ką nors svetimo, tuoj
mes keliame galvas ir šaukiam-
e, ko ten girti svetimus. Tegū,
sakysim, į Tėv. Aidų redakciją
prisiūnčia straipsnį koks jūgos
lavas ar čekas ir skundžiasi
savo vargais. Redakcija tuo
straipsniu gal pasinaudos, bet iš
jo liks tik trumpa kelių eilučių
žinutė.

Tegu mes veržtume į austra-
lų spaudą ir trumpomis žinio-
mis, bet jos australams gali
būti nepatikimos. Viena kita ži-
nutė gal praeis, bet dauguma jų
nepareis. Ir šį kartą australų
spauda apie kunigų teismą Lie-
tuvoje paskelbė ne iš mūsų šalti-
nių, bet iš Amerikos žinių agen-
tūros. Reiškia, jie nebijo ir apie
mūsų kraštą parašyti, jei žinia
jiems patinka.

Taip išeina, kad mes austra-
lams nesame dar patikimi, nors
jau 20 metų čia gyvename ir
dauguma esame jų piliečiai. Taip
yra. Mes dar nespėjome įsijungti
į šio krašto gyvenimą. Mus
ima baimė, kad neprarastume
savo papročius, savo kalbą ir ge-
liausią tautybę. Taip į vie-
tinį gyvenimą visai nestijungia-
me ir juo nesidomime. Šnairiai
į mus žiūri ir australai, kad mes
tokie uždari. Tokiu būdu lieka-
me nepatikimi, jei mėginame ir
į jų spaudą prasiveržti.

Šis momentas buvo mums ką
tik į šį kraštą atvykus. Šian-
dien laikai jau keičiasi. Mes
supratome, kad galime ir savo
tautybę išlaikyti, ir dalyvauti
krašto gyvenime. Australai taip
pat nebijoj mūsų papročių.
Daug ką iš ateivių jie yra prie-
mę ir pasisavinę. Mes taip pat
jau esame apsipratę su šio kra-
što gyvenimu. Jau daug mūsų
žmonių pas australus aukštose
pareigose. Taip mes pradėdami
pažinti australus, o jie mus. Jei
dar kuris mūsiškių pasuks spau-

POLITINĖ APZVALGA

„Šaltasis karas“ tarp Kinijos ir Sovietų Jungt. Tautų organi-
zacijoje. ● Egiptas gąsdina Izraelį tuo tarpu tik žodžiais. ●
Kosyginio diagnozė — Amerika yra ligonis. ● Pakistanas gali
smarkiai užmokėti už savo laikyseną. ● Drąsus Wilsono pla-
nas Ulsterio galvosūkiui išspręsti.

Indijos - Pakistano nesantaika

Indijai sunku paslėpti, kad ji
yra įsivėlusį į karą prieš Pa-
kistaną. Pagaliau ji tokio įsivė-
limo ir nebeneigia. Dabar yra
aišku, kad ji, remdama Bengla
Desh sukilėlius — kovotojus,
padarė prieš Pakistaną visą eilę
ginkluotų puolimų palei 1.300
mylių ilgumo sieną. Pakistanas
irgi puolimus vykdė ir vykdo. Va-
karų reporteriai iš kovos-veiks-
mų vietovių praneša, kad Pa-
kistano vyriausybiniškai ap-
šaudė per sieną Indijos gyven-
vietes ir yra aukų tarp civilių.
Vienų pranešimų dėl apšaudy-
mų 30.000 gyventojų išuštino
miestą. Vietomis eina smarkios
kovos. Taigi, eina tikras karas,
nors jo ne viena pusė nepaskel-
bė. Neabejojama, kad Pakista-

no prezid. Yahya Kahn ji pra-
laimės, nes persvara priešingo-
je pusėje. Jis turėjo pakanka-
mai laiko ieškoti susitarimo dėl
sukilusio Rytų Pakistano. Tarp
Indijos ir Pakistano karas yra
didžiausia tragedija, kaip ir
kiekvienos betikslės žmonių
žudynės. Toji tragedija yra juo
didesnė, kad abu vargingų iš-
teklių kraštai ir nuo karo dar
daugiau nukentės. Bengla Desh
sukilėliai, ginkluoti Mukti Ba-
hini partizanai, nepatęgtų Pa-
kistano įveikti. Indijos pagalba
ir įsivėlimas jiems būtini. Už
kovų kainą Indija turi vilčių
nusikratyti didžiausios naštos
— 10 mil. pabėgėlių, kurie galės
sugrįžti į savo kraštą. Ypatin-
geis Indijos spaudimas nuk-
reiptas į Jessorės miestą, kurio
patys sukilėliai nepajėgę už-
valdyti ir išlaikyti. Jis reika-
lingas Bengla Deshui įsikurti
provizorinei vyriausybei, kuri
turėdama atspirtį Jessorėje, ga-
lėtų būti jau pripažinta ir pa-
čios Indijos.

Kosyginio žodžiais - Amerika yra ligonis

Sovietų Sg. premjeras Kosy-
gin, kalbėdamas į Vyriausiojo
Sovieto (Tarybos arba parla-
mento) susirinkimą apie Sovietų
5-rių metų plano eigą, prane-
šavo, kad Sovietų pramonės ir
žemės ūkio gamyba iki 1975 m.
pabaigos aplenkis dabartinę JAV
gamybą, kad kapitalizmas miršta
nuo savo vidaus ligų ir kad
Amerika yra labiausiai sergan-
ti. Toliau jis kalbėjo, kad Ame-
rika savo ekonominėje krizėje
sunkina savo kapitalistinius part-
nerius importo suvaržymais ir
dolerio vertės smukimu. Dali-
nai jo pastabas iššaukė tai, kad
tame Sovietų susirinkime buvo
JAV komercijos sekretorius
Stans, atsilankęs Sovietų Rusi-
joni prekybos reikalais. Kosy-
gin sakė, kad Sovietai nori pla-
tesnės prekybos su Amerika,
bet pastaroji sunkina ją, pasta-
tydama užtvaras ir vykdo So-
vietų pažeminimą (diskrimina-
ciją) prekyboje, kredituose ir
navigacijoje. Čia savaime prašo-
si trumpas atsakymas: rublis
sergančio dolerio nepakeis, o
komunistinio krašto darbo žmo-
gaus uždardis sudaro tik dalį
uždardio darbininko kapitalis-
tiniame krašte.

dos kelių, ateis iki reporterio,
žurnalisto, o gal iki redakcijos,
tai mes pasidarysime patikimi.
Jei dar kas nors prasiveržtų į
parlamento atstovus, mūsų var-
das, mūsų kraštas būtų dažnai
minimas australų spaudoje.
Šis mūsų veržlumas turi būti ne
vieno asmens, bet visų mūsų. Ar
įstaigų, ar darbovietėje, ar mo-
kykloje, ar universitete kiekvie-
nas turi mokėti prisistatyti lie-
tuvui ir surasti artimųjų, kurie
ne tik mielai kalbės apie mus,
bet ir rašys.

Nesantaika tarp buv. draugų

Diplomatų nuomone žodiniai
susikirtimai tarp Sovietų Są-
jungos ir neseniai įstojusios Ki-
nijos įnešė šaltąjį karą į Jungt.
tautų susirinkimą. Sovietų ir
Kinijos užsienio reikalų vicemi-
nistariai Malik ir Chiao Kuan-
hua savo tarpe susišaudė griež-
tais žodžiais. Sovietai siekia,
kad pasaulio nusiginklavimo
konferencija susirinktų perio-
diškai. Tame pasiūlyme įžiūri-
ma tam tikra Sovietų propagan-
da, nes žinoma kokie nepaslan-
kūs Sovietai yra nusiginklavi-
mo reikaluose. Kinija remia
JAV nuomonę, kad tą klausimą
reikia atidėti be balsavimo. Ki-
niečio nuomone Sovietų atsto-
vas turi iškilmingai paskelbti,
kad Sovietai niekada ir jokio-
mis aplinkybėmis pirmieji ne-
panaudoja atominės ginklo ir iš-
ardys atominės bazės. Taigi, jis
paklausė: „Garbingasis Sovie-
tų atstove, ar esate pasiryžę
taip padaryti?“. Tada sovietų
Malik užėmė atsakymui kated-
rą ir, neatsakęs į tą pasiūlymą,

— Prancūzijos vadovybė ėmė
dalimis pardavinėti tvirtovinę
Maginot Liniją, kuri savo laiku
neapsaugoj Prancūzijos nuo
vokiečių invazijos ir dabar ne-
bereikalinga. Vienas Liuksem-
burgo priekybinių yra labai
patenkintas nupirkęs už 5.625
dol. du bunkerius su 8 akrais
žemės. Žmonės tuose bunke-
riuose gali gyventi. Vokiečiai
sustiprinimų liniją apėjo iš šo-
no per Belgiją.

Rašo S. MILIUS

Arabai tariasi

Egipto prezid. Sadat, kaip ži-
nome, pasakė armijoms, kad
nutaręs eiti karu prieš Izraelį
ir atimti užgrobtas žemes. Jis
prisiėmė pats vadovauti kariuo-
menei. Kaire įvyko Arabų Ly-
gos, kurioje įeina 17 kraštų, Gy-
nybos tarybos pasitarimai, ku-
rių tikslas sumobilizuoti arabų
(kurių viso 110 milijonų) kari-
nius ir ekonominius šaltinius
prieš Izraelį (su trimis ir puse
milijonų gyventojų). Atrodo,
kaip Dovydo ir Galijo kova.
Arabams labai trūksta vienybės.
Jie dažnai žudo vienas kitą. Štai
dar vienas įvykis: kada Jordano
premjeras Wasfi Tell buvo
pakelviui iš posėdžio į viešbutį
Kaire, jis buvo mirtinai nušau-
tas. Palestinos arabų teroristų
organizacija prisipažino, kad
tai jos darbas. Buvo sužeistas ir
kitas Jordano ministras ir Egi-
pto saugumietis.

Ir Syrijos prezidentas Assad
sako, kad karas su Izraeliu ne-
išvengiamas ir yra tikras daly-
kas. Vienintelis kelias arabų
žemėms atimti yra įrinkti kova.
Pasak ji — (Egipto, Lybijos
ir Syrijos) Federacija nutarė,
kad negali būti susitaikymo ar
derybų su priešu. Negalima už-
leisti Izraeliui nė vieno okupu-
tos žemės colio. UN susirinki-
mas ruošiasi spręsti Vid. Rytų
reikalą.

atsikirto: „Jokios laimės pasa-
kos negali iškreipti mūsų poli-
tikos, kuri iškalta ir užgrūdinta
per laikotarpį, ilgesnį negu pusė
šimtmečio.“ Jis pridūrė, kad Ki-
nijos laikysena yra jos vadovy-
bės išdavimo aktas.

Australijos Liet. Kat. Federacijos Suvažiavimas

Suvažiavimas vykstą Melbourne š. m. gruodžio 27 - 29 d.d.

Teatro spektaklis

Suvažiavimo išvakarėse, gruo-
džio 27 d., pirmadienį, Adelai-
dės teatras Vaidila stato A. Rū-
ko „Vieno kiemo gyventojai“. Pirmo-
ji diena pradėdama 10 val. pa-
maldomis lietuvių bažnyčioje,
East-Melbourne. Po pamaldų
atstovai vykstą posėdžiams į
Parapijos Namą.

Antroji posėdžių diena, gruo-
džio 29 d. — trečiadienis, pra-
dėdama 10 val. Parapijos Name.
Posėdžių metu atstovams pietūs
bus vietoje.

Literatūros vakaras

Antradienio vakare, gruodžio
28 d., taip pat Lietuvių Namuose
7 val. vak. bus Literatūros
— Dainos vakaras. Čia savo kū-
riniais dalyvaus iškilieji mūsų
Australijos poetai — kūrėjai. Zo-
dij pakeis daina. Dalyvaus mū-
sų mėgiama solistė G. Vasiliaus
kleinė ir kiti dainos vienetai.
Vakaras bus tikrai įdomus.

NAUJI PERSEKIOJIMAI LIETUVOJE

Australijos dienraščiai lap-
kričio 27 d. laidose plačiai pa-
tikė Amerikos žinių agentū-
ros pranešimą apie žiaurios re-
ligijos persekiojimus Sovietų
okupuotoje Lietuvoje, kartu pri-
mindami, kad Sovietų kariuo-
menė Lietuvą užėmė 1940 m.
birželio 15 d.

„Raudonieji muša kunigus,
moksleiviai verkia“ — škelbia
Tasmanijoj Hobarto The Mer-
cury dienraštis stambia per vi-
šą puslapį antraštę. „Sovietai
įmetė į kalėjimą du kunigus“
— praneša Melbourne The He-
rald, idėjęs savo abejose lai-
dose ir Lietuvos žemėlapi. Pana-
šiai ir visi kiti Australijos
dienraščiai atkreipia savo ska-
tytojų dėmesį į naują religijos
persekiųjų bangą Sovietų
okupuotoje Lietuvoje.

Pranešime rašoma, kad du
Romos katalikų kunigai — Juo-
zas Zdebskis ir J. Bubnis nuo-
teisti metams į darbo stovyklas
už vaikų ruošimą Pirmajai Ko-
munijai ir Sutvirtinimo Sakra-
mentui. Maskvoje užsieniečių
žurnalistų tarpe platinamas ma-
šinėlė rašytas pranešimas apie
tų kunigų suėmimą, teismą ir
žiaurų mušimą.

Paskutiniu metu Lietuvos
katalikų protestas su 3190 ti-

kinčių parašų platinamas
Maskvoje. Protestas nukreiptas
į aukštusios Sovietų vadus ir
jame sakoma, kad katalikams
Lietuvoje neleidžiama prakti-
kuoti savo tikėjimo.

Pranešime sakoma, kad kun.
Zdebskį Prienuose rugpjūčio
26 d. suėmė KGB — Sovietų
slaptoji policija ir jį net taip
žiauriai sumušė, kad jo motina
jį vos nepažino, kada jai vėliau
buvo leista aplankyti savo sūnų
kalėjime. Pranešime rašoma,
kad kiti kaliniai girdėjo kun.
Zdebskį maldaujant milicinin-
kų, kad jo taip skaudžiai nemuš-
tų į veidą. Lapkričio 11 d. kun.
Zdebskis buvo teisiamas Kaune,
o kun P. Bubnis buvo teisiamas
sekančią dieną Raseiniuose.

Pranešama, kad kun. Zdebs-
kis nebuvo teisiamas Prienuose,
nes sovietai nenorėjo žmonių
riausiu, nes ten kun. Zdebskis
dirbo ir žmonių buvo labai my-
limas ir gerbijamas. Nežiūrint to,
apie 600 kun. Zdebskio parapie-
jiečių atvažiavo iš Prienų į Kau-
ną ir susirinko prie Liaudies
teismo, kur buvo teisiamas jų
kunigas. Jie susigrūdė į teismo
koridorius, susikimšo ant laip-
tų, užplūdo teismo kiemą, mer-
gaitės atsinešė gėlių puokštes ir
maisto pakietų savo kunigui.

Milicija žiauriai išsklaidė tą mi-
nią ir sumušė, kurie priešinosi.
Vienai moteriškai išlaužė šon-
kaulius, kitą sumušė iki sąmonės
netekimo. Iš demonstruojančios
minios dar buvo suimta 20 žmo-
nių ir pora kunigų.

Teisme teisėjas pasakė, kad
pagal sovietų įstatymą „Baž-
nyčia neturi teisės kištis į vai-
kų auklėjimą“. Panašiu įstaty-
mu remiantis, buvo teisiamas ir
kun. Bubnis. Teismo metu buvo
atvesta 10 vaikų liudininkų, ku-
riuos kun. Zdebskis mokė, bet
jie teisme tylėjo ir verkė. Teis-
me juos klausinėjo tardytojas:

— Ką tave kunigas mokė?
Berniukas:
— Nedaužyti langų ir nevogti.
Tardytojas:
— Ar jis mokė apie Dievą ir
Mariją?

Berniukas:
— Aš neprisimenu...
Kunigas Zdebskis teisme 10
minučių trukusioje kalboje pa-
sakė, kad jo, kaip kunigo, parei-
ga vaikus mokyti religijos,
jeigu jų tėvai to prašo.

Pranešime iš Maskvos nuro-
doma pagyvėjęs Lietuvos kata-
likų sujūdimas dėl naujų ir žiau-
rių religijos persekiojimų.

Ginčai dėl Baltijos valstybių

Eltos jau minėta, kad JAV
Kongreso Atst. Rūmų nario Ed-
ward J. Derwinski (Illinois)
lapkričio 15 d. kalba J. Tautų
26-jo pilnatinės susirinkimo Tre-
čiamame Komite (socialiniais,
humanitariniais ir kultūros
reikalais) sukėlė nepaprastą
Sovietų Sąjungos delegatų ne-
pasitenkinimą bei pyktį. Iš tik-
rųjų, dvi dienas, lapkričio 15 ir
16, vyko aštrūs pasisakymai,
ginčai tarp JAV ir sovietų de-
legatų.

Baltijos valstybių vardas dvi
dienas buvo paminėtas nema-
žiau kaip 20 kartų. Tai buvo
reikšminga, turint galvoje, kad
Baltijos valstybės netekus
nepriklausomybės, net per 80
kraštų varto J. Tautų nariais ir
dabar džiaugiasi savo laisve.
Priminimas apie Baltijos val-
stybes tiems kraštams buvo svar-
bi pamoka.

Lapkričio 15 ir 16 dienos buvo
svarbios dar ir kitu požiūriu:
Atst. Derwinski ne tik griežtai
pareikalavo laisvės Baltijos
valstybėms, bet ir suteikė at-
kirčius sovietų delegatams, tei-
sės išdavimo aktas.

Lapkričio 15 ir 16 dienos buvo
svarbios dar ir kitu požiūriu:
Atst. Derwinski ne tik griežtai
pareikalavo laisvės Baltijos
valstybėms, bet ir suteikė at-
kirčius sovietų delegatams, tei-
sės išdavimo aktas.

A.L.K. Federacijos posėdžiai

Posėdžiai vyks gruodžio 28 ir
29 dienomis Parapijos Name, 18
Henry St., Kensington. Pirmo-
ji diena pradėdama 10 val. pa-
maldomis lietuvių bažnyčioje,
East-Melbourne. Po pamaldų
atstovai vykstą posėdžiams į
Parapijos Namą.

Antroji posėdžių diena, gruo-
džio 29 d. — trečiadienis, pra-
dėdama 10 val. Parapijos Name.
Posėdžių metu atstovams pietūs
bus vietoje.

Suvažiavimo atstovai

Suvažiavime dalyvaujančius
atstovus organizacijos praneša
Fed. Valdžios sekretoriui: Mr.
V. Zemaits, 17 MacMillan St.,
Clayton Vic. 3169.

Butų parūpinimas

Atstovai ir kiti suvažiavimo
dalyviai, kuriems reikalinga pa-
rūpinti Melbourne sustojimo
vietą, rašyti Fed. vicepirminin-
kui: Mr. V. Milauskas, 7 Alt-
chison Av., Ashburton Vic. 3147.

esą, suklautojos istorinę tikro-
vę. Derwinski ryžtingai ir kanti-
niai atsakė į tuščius Sovietų Są-
jungos delegatų V. S. Safrončiū-
ko ir Vyt. Zenkevičiaus teigi-
nius apie Baltijos valstybių ta-
riamą laisvę ir tariamą, sovie-
tiniu laikmečiu, pasiektą pa-
žangą. Sovietų atstovai, susidū-
rę su griežtais JAV delegato
teiginiais, tegalėjo nusiskusti,
kad jie, girdi, stebį pačias sun-
kiasias šaltojo karo akimir-
kas...

J. Tautų Trečiamame Komite-
te svarstymai dėl laisvo apsis-
prendimo teisės buvo pradėti
Sovietų Sąjungos ir Mali atsto-
vų pareiškimais. Sovietų dele-
gatas V. S. Safrončiuk piktai
puolė ne tik JAV, bet ir D. Bri-
taniją, Portugaliją, NATO są-
rangos kraštus, Izraelį ir kitus.

JAV atst. E. J. Derwinski, pab-
rėžęs, kad Baltijos valstybės
buvo okupuotos ir kad JAV bei
kiti kraštai ligšiol nepripažįsta
tų kraštų užėmimo, dar primi-
nė ir tūkstančių Baltijos kraš-
tų gyventojų išvežimus į Sibi-
rą, teigė, kad laisvas tautų ap-
sisprendimas nepastebimas ne
tik Baltijos valstybėse, bet ir
Rytų Vokietijoje. Jis pažymė-
jo, kad tik 1971 metais 4.400 R.
Vokietijos piliečių, plaukdami į
Daniją ar nugalėdami „gėdos
sienos“ sustiprinimus, pasit-
raukė į laisvuosius Vakarus.

Derwinski pabrėžė: „Sovie-
tų Sąjunga vykdo klasikinio po-
būdžio imperializmą“, pridū-
ręs, jog tikinė plėtra Sovietų Są-
jungoje sulėtėjusi ir kad tame
krašte esama, be pabaltiečių, ir
kitų tautų, negalinčių pasinau-
doti laisvo apsisprendimo teise.

Visi Derwinski teiginiai prie-
loškė sovietų delegatus. Jie to-
kių pareiškimų nesitikėjo. To-
dėl jų vienintelis atsakas buvo:
amerikietis iškreipęs istorijos
faktus, jis suklautojos tikrovę,
jis neturįs teisės kalbėti Balti-
jos kraštų vardu...

Lapkričio 16 diena buvo būdin-
ga sovietų delegato, lietuvių

— Buvęs Adolf Hitlerio gy-
dytojas Erwin Giesing paneli-
gia Sovietų tvirtinimą, kad jie
surado Berlyno bunkery apde-
gusį Hitlerio kūną 1945 m. Vak.
Vokietijos televizijoje jis pasa-
kė, kad jis yra paskutinis, kuris
buvo padaręs Hitlerio dantų rent-
geno nuotrauką ir kad jo Hit-
lerio dantų forma skiriasi nuo
rusų dantų,...

tautybės, Vytauto Zenkevičiaus
atsikirtimu Derwinskiui. Pana-
šiai Safrončiukui, Zenkevičius,
gavęs teisę atsakyti amerikie-
čiui, taip pat puolė Baltijos po-
litinius išveivius. Esą, JAV su-
teikusios globą karo nusikaltė-
liams, jų neišdavusios, jis pami-
nėjo ir jau mirusio A. Impule-
vičiaus pavardę.

Zenkevičius, save pristatęs
„Lietuvos užsienio reikalų mi-
nistro pavaduotoju“, senos plok-
štelės stiliumi kartojo žinomas
propagandinius, nuvalkiotus tei-
ginus. Lietuva, girdi, buvo atsi-
likęs kraštas, net pusė gyven-
tojų buvę beraščiai ir pan. So-
vietams gi įžengus, (čia Zenke-
vičius kartojo Safrončiuko ir
kitų pasaką) buvęs laisvas Bal-
tijos kraštų įsijungimas į Sovie-
tų Sąjungos tautų sąstatą. Jis
kėlė tariamą Lietuvos pažangą,
ją lygino net su JAV ir pan. Sa-
frončiuko ir Zenkevičiaus pyktis
pirmiausia ryskėjo jų klausim-
me: „Kas įgaliojo JAV kalbėti
Lietuvos, Latvijos ir Estijos
vardu?“ arba — „Kodėl kišatės
į vienos valstybės vidaus reika-
lus?“ Sovietų nuomonei prita-
rė ukrainiečių, gudų, čekoslo-
vakijos delegatai.

Kiti delegatai, kaip Irako, svei-
kino Derwinski iškilus mažųjų
kraštų teises. Arabas ir paklau-
sė: „Kodėl garbingas JAV at-
stovas tokiu ryžtu negina Pales-
tinės pabėgėlių teisių?“

Visa eilė delegatų Trečiamame
Komite pasisakė prieš bet
kurio pobūdžio kolonializmą.
Reikia pažymėti, kad Austri-
jos delegatas Franz Pein Komit-
etui pasiūlė diskutuoti ne tik
„kolonijinių“, bet ir „svetimų-
jų“ (alien) valdymą. „Apie sve-
timųjų valdymą ar dominavimą
pasisakė ir Irako delegatas His-
ham Al-Shawi.

At. Derwinski dvi debatų
dienas tris kartus atsakė sovie-
tų ir kt. delegatams. Esą, so-
vietai, atstovų žodžiais, nuolat
keičia istorijos faktus. Jis primi-
nė vieną politiką (Chruščiovą),
kurio pavardės jau nebėra ir so-
vietų istorijos vadovėliuose.
Derwinski pakartotinai pabrėžė,
kad Baltijos valstybės prievarta
buvo įjungtos į Sovietų Są-
jungą. Nurodė ir Molotovo - Ri-
bentropo sutartį, ūkio suklek-
tyvinimą, religijos persekioji-
mą, kraštų rusinimą.

Dviejų dienų kalbos, puolimai
bei atsakai buvo svarbūs Lie-
tuvos ir visų Baltijos valstybių
laisvės bylai. (Elia)

(Bus daugiau)

Lietuviai pasaulyje

Amerikoje jau dvidešimt metų kaip leidžiamas specialus laikraštėlis vaikams "Eglutė". Šių metų lapkričio 7 d. Bostone buvo surengtas Eglutės 20 metų sukakties minėjimas. Pagrindinę kalbą pasakė dr. Ilona Marjosiūtė — Vaisnienė, išskelbdama laikraščio reikšmę vaikų mokymui ir jų dvasios ugdymui. Pirmaisiais Eglutės redaktorais buvo poetas Bernardas Brazdionis, Pr. Naujokaitis, dr. A. Senkšnys ir kiti. Vėliau Eglutė leisti ir redaguoti perėmė Ne-kalto Prasidėjimo lietuvių sesers Putname, kurios iki šiol sėkmingai ji išlaiko ir puoselėja.

Lietuvių seserų šv. Kazimiero kongregacija Čikagoje išlaiko pavyzdinę ligoninę, kuri yra aukštai vertinama ne tik Amerikos lietuvių, bet ir kitų amerikiečių. Per metus laiko čia buvo gydomi 15.000 ligonių ir 3.000 nelaimingų atsitikimų atveju buvo suteikta greitoji pagalba. Ligoninės tyrimų laboratorijoje buvo padaryta apie 420.000 įvairių tyrimų. Metų laike čia gimė 2.000 naujagimių. Ligoninės tarnautojams ir gydytojams per metus laiko išmokėta aštuoni milijonai dolerių, o bendra išlaidų suma siekia 12 ir pusę milijono dolerių.

Argentinos lietuvių balso žiniomis Pietų Amerikos kraštuose iš viso yra leidžiama ar buvo leisti 50 lietuviškų laikraščių. Šiuo metu Argentinoje nuo 1927 m. eina Argentinos lietuvių Balsas, Laikas ir Vaga. Brazilijoje leidžiama Mūsų Lietuva ir Sąjunga - Alianca. Urugvajuje nuo 1935 m. eina Darbas ir biuletenis Žinios. Neperiodiškai pasirodo atskiri laikraščiai Venzueloje, Kolumbijoje ir kitose Pietų Amerikos kraštuose.

Jau antri metai laisvojo pasaulio lietuvių pastangomis iš Manilos radijo stoties "Veritas", Filipinuose, kasdien perduodamos radijo programos lietuvių kalba. Iki šiol gautomis žiniomis šiomis laidomis plačiau pasinaudoja Tolumuose Rytuose ir Sibire gyvenantys lietuvių tremtiniai, kurie iki šiol buvo atskirti nuo pasaulio. Ypač nemaža paguodos jiems suteikia informacijos apie lietuvių gyvenimą įvairiuose pasaulio kraštuose, religinės mintys ir maldos bei tautinė ir religinė muzika.

New Yorko lietuvių vyrų choras lapkričio 6 d. Great Neck mieste surengė koncertą ir oficialiai pasivadino "Perkūno" vardu. Perkūno choras turi ir savo kvartetą, pavadintą Trupinėlių vardu, kuris taip pat koncerte išplėdė atskiras dainas.

Bostone, New Yorko ir Los Angeles lietuvių bendruomenės buvo plačiai paminėtos lietuvių kariuomenės šventė ir Simono Kudirkos tragiško išdavimo sovietams pirmosios metinės. Ta proga lietuvių bažnyčiose buvo aukojamos šv. Mišios už Lietuvos laisvės žuvusius ir gyvus kovojuosius bei skaitomos atitinkamos paskaitos.

Brazilijos lietuvių šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytojai Sao Paulo mieste nutarė parengti Brazilijos mokyklų reikalams lietuviškai portugaliską žodyną, kuris turės apie 3.000 žodžių. Lituanistikos mokymui pagerinti taip pat rengiamos specialios skaidrės, kurių pirmosios serijos jau pasiekė Brazilijos ir Argentinos lietuvių lituanistines mokyklas.

Čikagos lietuvių katalikų jaunimo tarpe veikia net kelios Lietuvos Vyčių kuopos, kurios pasižymi nemažu aktyvumu. Čikagos vyčiai turi suorganizavę savo atskirą chorą, vadovaujamą muziko Fausto Srollos.

Cleras

MARGUMYNAI

DIDIEJI ŽMONĖS APIE EVANGELIJĄ

Genialus 19 amžiaus chirurgas ir anatomas N. I. Pirogov, slegiamas abejonių ir netikėjimo, pergyveno vidinį nerimą ir ieškojo dvasios nusiramino. Savo dienoraštyje jis rašo: Man buvo reikalingas nepasiekiamai aukštas tikėjimo idealas. Paėmiau Evangeliją, kurios ligi šiol dar nebuvau skaitęs. Iš Evangelijos pasisėmiau ramybės ir džiaugsmo.

Pirogovas toliau savo gyvenime visą laiką su vaikishku pasitikėjimu žiūrėjo į naujo Testamento mokslą.

Pasižymėjęs juristas Koni sakydavo, kad šv. Raštas daro jam neišdildomą įspūdį ir su kiekvienais metais jis atidengia naujas grožybes, ir kiekvienas Evangelijos žodis palaipsniui tampa svaresnis, suprantamesnis ir džiaugsmingesnis.

Prancūzų matematikas Blee Pascal rašė: "Evangelija suteikia žmogui paguodos, nežiūrint kokioje padėtyje ar aplinkybėse jis būtų. Kristus patraukė prie savęs visą žmoniją. Be Kristaus mokslo žmonės būtų ydose, skurde, sukydyime, tamsybėse, beviltiškuose, mirtyje. Pildydami Kristaus mokslą žmonės gali nuo visa to atsipalaiduoti. Kristuje visa mūsų dorybė ir palaima."

Getė — pasaulinės literatūros šūlas, taip rezumuoja savo pažiūrų esmę: "Tegul sielos kultūra vis žengia pirmyn, tegul gamta, mokslas auga platyn ir gilyn ir tegul žmogaus dvasia tobulėja kiek tik nori, bet visa tai nepervirsys krikščioniškos kultūros dorovingumo, kaip ji spindi ir šviečia iš Evangelijos".

Apie kryžį

Prieš Jėzų Kristaus nukryžiuojimą kryžius buvo laikomas gėdinga mirtimi nubaudo simbolis. Ant kryžiaus baigdavo gyvenimą daugelis žmonių. Sirijos karalius Dimitrijus nuteisė kryžiaus mirtimi 800 Jeruzalės gyventojų. Po numalšinimo 71 m. prieš Kr. g. vergų sukilimo, kurio vadas buvo frakų gladiatorius Spartakas, prie kelio vedančio iš Kapuci į Romą buvo nukryžiuoti 6.000 žmonių.

Paruošė V. Gražulis

Dainos Choro Metinis Koncertas Sydnejuje

Šių metų lapkričio mėn. 13 d. Sydnejuje lietuvių choro vienetą — Dainą savo metinę šventę surengė erdvoje Auburno salėje. Tautiečiai mažai vėluodami susitinkantys būriais netrukus pripildė salę. Visi pakilia nuotaika laukė koncerto pradžios. Scenai atsidengus publikai entuziastingu plojimu pasveikino dirigantą Bronių Kiverį ir choristus.

Choristės buvo apsiengusios baltomis balinėmis sukniomis, susisukusios puošniomis šukuosenomis ir, užpakali stovinčių judomis elutėmis vyrų fono, atrodė taip gražiai, kaip baltai žydintys liepos.

Publikai apimusi Danutė Bartkevičienė visų choristų vardu pasveikino publiką ir kaip įprasta, apipavidalino kiekvieną dainą prieš dainavimą.

Pirmoji daina J. Siniaus — Broliai lietuvių, užmezgę taurių ryšį tarp koncerto dalyvių ir publikos. Tas ryšys koncerto eigoje stiprėjo. Antroji daina, St. Šimkaus — Žalioji girėlė, dar lyg nedrąsiai praskambėjo, bet publika pajuto, kad dirigentas puikiai valdo chorą. Trečioji daina, J. Svedo — Linelį raudoną, dirigento apipavidalinta nepaprastai lyriškai: gražūs dainos žodžiai skambėjo tuo skaidriu melancholiškumu, kurio pasižymi liaudies dainos. Čia Bronius Kiveris sugebėjo išgauti iš sopranų kuo daugiausia, nepasižymi nei choristų kelyje, nei balsų kokybe. Publikos plojimas už šias pavykstas pastangas gausiai atlygino.

Toliau sekė J. Bendoriaus — Žydi margos gėlės; liaudies daina — Treji gaidžiai negiedojo; St. Šimkaus — Atsisveikinimas su giria ir A. Račiūno —

Atvažiuoja meška.

Ypatingai komplikauta melodija dainoje — Atsisveikinimas su giria, dirigento buvo nuostabiai gerai — apipavidalinta ir pirmai daliai pasibaigus, pertaukus metu, publikoje girdėjosi nusistebėjimo ir pasigėrėjimo balsai. Jau pirma daina parodė, kad choras Daina, palyginus su pernai metų metiniu koncertu, davė žymų šuolį ir aukštį meninėje plotmėje.

Antroje dalyje, uždangai atsidengus, prieš publiką stovėjo vyrai: viso 22 choristai. Pirmoji daina, K. Kavecko — Ramovėnų maršas, publiką tiesiog nustebino, nes nuskambėjo žaėntai su dirigento ryškiais pastangomis išgauti iš choristų, tai, ko jis nori. Teko stebėtis vyrų balsų kokybe ir gėrėjais dirigento sugebėjimu tuos stiprius balsus sulieti į darnią visumą.

Nuskambėjus antrai dainai, S. Grauzinio — Jau pravertos dvaro stonios, publika sukėlė tokias audringas ovacijas, kad dirigentas, norėdamas publikai už įvertinimą atsidėkoti, apdovanojo klausytojus programoje nenumatytą dainą — Plaukia Nemunėlis. Šios dainos žodžiai, melodija, Broniaus Kiverio sugėbėjimas ją interpretuoti lyriškai, šią dainą padarė pagėdautą įvairiomis progomis.

Po to sekė misrus choras. Pirmą dainą K. Kavecko — Gimtinių daina, antrą J. Svedo — Anoj pusėj Nemūnėlio, kuriai solo partiją atliko A. Storpštie-nė švelni, malonaus tembro balsu. Trečia daina, J. Gudavičiaus — Kur giria žaliuoja. Šios trys dainos ryškiai parodė dirigento ir viso choro meilę dainai ir jėgų kaupimą, kad pub-

likos nenuvilgtų.

Ketvirtai dainai, S. Sodeikos — Kur mamas mūs, nuskambėjus, publika tol kėlė ovacijas, kol daina buvo pakartota. Gražūs dainos žodžiai, klausia "o kada Lietuva laisva vėl bus" išspaudė iš tautiečių ašaras.

S. Paulausko — Miškų gėlė, dirigento buvo šiek tiek kitaip interpretuota, kaip įprasta, pagreitintu tempu. Savame aišku, pats dirigentas to pagreitimo priežastį žinojo. Galimas dalykas, kad pagreitintam nūlėmė kai kurių balsų grupės potencialumas.

A. Budriūno — Paaugė, buvo paskutini daina, įdomi žodžiais ir melodija.

Publika plodama įsileido tiesiog į crescendo ovacijas ir neleidė koncerto užbaigti, už tai publika buvo atlyginta nepaprastai gražia, melodinga daina — Aušta vasaros rytas, kurioje žodžiai, kad Gedimino kalnė plėvesuoja trispalvė vėliava vėl tautiečiams išspaudė ašaras.

Pasibaigus meninei daliai scenoje dirigantą Bronių Kiverį pasveikino Sydnejaus klebonas P. Butkus, įteikdamas jam knygą dovaną. Wollongongo lietuvių grupės atstovas Matas Gailius (Gailūnas), įteikdamas dovaną, pasveikino Bronių Kiverį visų wollongongiečių vardu.

Choro valdybos pirmininkas P. Nagys pasveikino dirigantą viso choro vardu, įteikdamas gražų odinį portfelį, atseit gaidamos nešti, kuris, be abejo jam bus pravartus ateityje purenant kultūrinį dirvoną.

Po to, Pranas Nagys perskaitė dirigentės G. Vasiliausienės sveikinimą Lituanian choro vardu, tą patį vakarą koncertuojantį savoje metinėje šventėje,

Kariuomenės šventės minėjimą Melbourne pravedė šiemet, kaip kasmet, ramovėnai. Šventė prasidėjo pamaldomis šv. Jono bažnyčioje, įnešus prie altoriaus tautinę ir organizacijų vėliavas. Šv. Mišias už žuvusius karius aukėjo ir pasakė gražų patriotinį pamokslą kun. Pr. Vaseris, o P. Morkūno vadovaujamas parapijos choras pajavirino pamaldas savo giesmėmis.

Minėjimo oficialoji dalis vyko Lietuvių Namuose, koncertų salėje, kur prigūžėjo arti 300 tautiečių. Įspūdingai įnešta vainikai ir vėliavos vedant ilgą eiseną su uždegtom žvakutėmis ran kose tautiniais rūbais pasipuošusį Taut. Šokių šokėjų ir skau-

tų, kurie gražiai išsiriškavo prie scenos, kol buvo sudėta prie žuvusių už Lietuvos laisvę paminklų vainikai ir gėlės, o vėliavos išsiriškavo scenoje. Kun. Pr. Vaseriui sukalbėjus invokaciją, Ramovės skyriaus pirmininko V. Šalkūno pakviestas, užlipo ant scenos iš Sydnejaus atvykęs poetas J. A. Jūragis skaityti pasikaitos — Kariuomenės vaidmuo Lietuvos gyvenime.

Melbourniškams paaiškėjo, kad Jūragis yra ne vien gabus poetas, bet ir geras kalbėtojas. Jo trijų ketvirčių val. paskaita, pilna gilių minčių ir gyvai skaitoma, visų buvo su giliu dėmesiu išklausa ir audringai plovta. Jis peržvelgė istorinę mūsų

Kariuomenės kūrimosi raidą, nurodė jos svarbą ir reikšmę mūsų tautos gyvenime ir optimistiškai užakcentavo, kad kariuomenės darbas ir aukos neušeis veltui, jei ne šiandien ir ne rytoj, tai visvien ateis laikas, kai mes tuos išsitikinsim. Didžiosios grobuonių imperijos ne viena jau subyrėjo, subyrės ir rusiškoji.

Po paskaitos išnešus vėliavas, į sceną išėjo jauna, daili ramovėno duklė — Sigutė Petraitytė, kuri visą vakarą pranešinėjo meninės programos vyksmą. Ji iškvietė į sceną du labai mažus dainininkus, broliuką ir sesutę Bruožius, kurie maloniai nustebi no visus žiūrovus, sutartinai dviem balsais padainuodami Kur banguoja Nemunėlis ir Prabėgo meteliai. Tie maži dainininkai sudarė didelį įspūdį ir gavo daug katučių.

Kita jauna lietuvaitė Teresė Sidabraitė labai rimtai padeklamavo Nedaugel mūsų, o po jos tautinių šokių grupę Gintaras, pagal Aranausko muziką, nashi suoko Uolenderį. Po jų išėjo dar vienas jaunas ramovėno sūnus Vidas Sadauskas su deklamacija Tėvų šalis. Jis mažas pipiras, bet deklamavo aiškiai ir gražiai lietuvių kalba. Jau išaugusi į panelę kita ramovėno dukra Birutė Prašmutaitė paskambino Mendelsono Paguodą ir Burgmillerio Maršą.

Pasirodė H. Statkuvienės išmokyti gintariukai su dviem šokiais — Žiogelais ir Mūka, o po jų jau visai senas fleitininkas A. Valius, kuris savo žmonai p. Valiuvienai akompanuojant, grojo Šumano Svajonę, Debuerio Valsą ir Naujajai Lietuva brangi, užbaigdamas tuo pirmąją programos dalį.

Po pertraukos scenoje išvydomė prieš keletą metų matytą mažą mergytę — deklamuo-toją, dabar jau gražią merginą Verutę Sidabraitę, kuri atsidėjusi perskaitė rašinėlį — Vilniuje 1940 m. lapkričio 23-čioji. O po jos į sceną įėjo nuolatini su švenčių programų dalyvis — P. Morkūno vadovaujamas Vyrų oktetas ir padainavo Į kovą, Kur gimta padangė ir Ramovėnų maršą. Programos užbaigimui ir publikos patenkinimui su dainavo kitas tris dainas: Vai linksmi plaukia, Vakarų daina ir Nemunėlis. Jiems sekėsi gerai sutarti ir publika gausiai plojo, ypač paskutinę dainą nepaprastai meniškai sudainavus.

Programoj pasirodė ir eilė solistų: klarnetistas A. Valius su Valiuvienės akompanimentu, — trys dalykėliai, kurių paskutinis — Kur giria žaliuoja, Gudavičiaus, J. Rubas su Vaitiekūnaitės akompanimentu — Trakų pilis, Apanavičiaus, deklamatoriaus P. Vaičiūčio — Smutkelis, F. Kiršos, poetė M. Malakūnienė — su savo gražiu kūrinėliu Mano brolis savanoris, poetas J. A. Jūragis — su savo keliais patriotinių temų kūrinėliais ir pianistė Rasa Vaitiekūnaitė — su Mozarto "40".

Ramovės skyriaus pirm. V. Šalkūnui šiemet pavyko sudaryti gan gausi ir stipri meninėmis įėjomis programa. Gaila, neberado jis Melbourne mūsų visų mėgiamo menininko Rūtemio, tačiau jam pavyko atsikviesti iš Sydnejaus kitą žymią jėgą — poetą J. A. Jūragį, kuris daug prisidėjo programos pasisekimui.

Malonu ir lengva, kad mūsų tėvynei tiek nusipelnė jos sūnus — kariai buvo tinkamai pagerbti ir šios iškilmingos dienos vakaras kultūringai ir meniškai praleistas. Liekame dėkingi šio minėjimo organizatoriams, programos dalyviams ir tiems keliems tautiečiams, nepamiršusiems pagerbti mūs žuvusiuosius, padedant prie jų paminklų vainikus ir gėlių: Džiugo tunkto atstovams, sporto klubo "Varpas" atstovams, Ramovės Melb. skyriui ir gėlių padėjusiems — Melb. Apylinkės Valdybai ir Kat. Moterų Dr. jai. Ypatingą padėką tons darbišioms bitylėms — M. Prašmutienei su dukrom Zita ir Birute, kurios savo pirščiukais net tris vainikus nupynė.

N. Butkūnas

TOBULI CARL ZEISS AKINIAI

Wear Glasses from W. Werner & Co. THE OPTICAL SPECIALIST

37 SWANSTON ST. NICHOLAS BLDG. 1st FLOOR MELBOURNE 3000

VOKIEČIŲ DIPLOM. OPTIKAS

Agnė Lukšytė

Kariuomenės Šventė Melbourne

Kariuomenės šventės minėjimą Melbourne pravedė šiemet, kaip kasmet, ramovėnai. Šventė prasidėjo pamaldomis šv. Jono bažnyčioje, įnešus prie altoriaus tautinę ir organizacijų vėliavas. Šv. Mišias už žuvusius karius aukėjo ir pasakė gražų patriotinį pamokslą kun. Pr. Vaseris, o P. Morkūno vadovaujamas parapijos choras pajavirino pamaldas savo giesmėmis.

Minėjimo oficialoji dalis vyko Lietuvių Namuose, koncertų salėje, kur prigūžėjo arti 300 tautiečių. Įspūdingai įnešta vainikai ir vėliavos vedant ilgą eiseną su uždegtom žvakutėmis ran kose tautiniais rūbais pasipuošusį Taut. Šokių šokėjų ir skau-

tų, kurie gražiai išsiriškavo prie scenos, kol buvo sudėta prie žuvusių už Lietuvos laisvę paminklų vainikai ir gėlės, o vėliavos išsiriškavo scenoje. Kun. Pr. Vaseriui sukalbėjus invokaciją, Ramovės skyriaus pirmininko V. Šalkūno pakviestas, užlipo ant scenos iš Sydnejaus atvykęs poetas J. A. Jūragis skaityti pasikaitos — Kariuomenės vaidmuo Lietuvos gyvenime.

Melbourniškams paaiškėjo, kad Jūragis yra ne vien gabus poetas, bet ir geras kalbėtojas. Jo trijų ketvirčių val. paskaita, pilna gilių minčių ir gyvai skaitoma, visų buvo su giliu dėmesiu išklausa ir audringai plovta. Jis peržvelgė istorinę mūsų

Kariuomenės kūrimosi raidą, nurodė jos svarbą ir reikšmę mūsų tautos gyvenime ir optimistiškai užakcentavo, kad kariuomenės darbas ir aukos neušeis veltui, jei ne šiandien ir ne rytoj, tai visvien ateis laikas, kai mes tuos išsitikinsim. Didžiosios grobuonių imperijos ne viena jau subyrėjo, subyrės ir rusiškoji.

Po paskaitos išnešus vėliavas, į sceną išėjo jauna, daili ramovėno duklė — Sigutė Petraitytė, kuri visą vakarą pranešinėjo meninės programos vyksmą. Ji iškvietė į sceną du labai mažus dainininkus, broliuką ir sesutę Bruožius, kurie maloniai nustebi no visus žiūrovus, sutartinai dviem balsais padainuodami Kur banguoja Nemunėlis ir Prabėgo meteliai. Tie maži dainininkai sudarė didelį įspūdį ir gavo daug katučių.

Kita jauna lietuvaitė Teresė Sidabraitė labai rimtai padeklamavo Nedaugel mūsų, o po jos tautinių šokių grupę Gintaras, pagal Aranausko muziką, nashi suoko Uolenderį. Po jų išėjo dar vienas jaunas ramovėno sūnus Vidas Sadauskas su deklamacija Tėvų šalis. Jis mažas pipiras, bet deklamavo aiškiai ir gražiai lietuvių kalba. Jau išaugusi į panelę kita ramovėno dukra Birutė Prašmutaitė paskambino Mendelsono Paguodą ir Burgmillerio Maršą.

Pasirodė H. Statkuvienės išmokyti gintariukai su dviem šokiais — Žiogelais ir Mūka, o po jų jau visai senas fleitininkas A. Valius, kuris savo žmonai p. Valiuvienai akompanuojant, grojo Šumano Svajonę, Debuerio Valsą ir Naujajai Lietuva brangi, užbaigdamas tuo pirmąją programos dalį.

Po pertraukos scenoje išvydomė prieš keletą metų matytą mažą mergytę — deklamuo-toją, dabar jau gražią merginą Verutę Sidabraitę, kuri atsidėjusi perskaitė rašinėlį — Vilniuje 1940 m. lapkričio 23-čioji. O po jos į sceną įėjo nuolatini su švenčių programų dalyvis — P. Morkūno vadovaujamas Vyrų oktetas ir padainavo Į kovą, Kur gimta padangė ir Ramovėnų maršą. Programos užbaigimui ir publikos patenkinimui su dainavo kitas tris dainas: Vai linksmi plaukia, Vakarų daina ir Nemunėlis. Jiems sekėsi gerai sutarti ir publika gausiai plojo, ypač paskutinę dainą nepaprastai meniškai sudainavus.

Programoj pasirodė ir eilė solistų: klarnetistas A. Valius su Valiuvienės akompanimentu, — trys dalykėliai, kurių paskutinis — Kur giria žaliuoja, Gudavičiaus, J. Rubas su Vaitiekūnaitės akompanimentu — Trakų pilis, Apanavičiaus, deklamatoriaus P. Vaičiūčio — Smutkelis, F. Kiršos, poetė M. Malakūnienė — su savo gražiu kūrinėliu Mano brolis savanoris, poetas J. A. Jūragis — su savo keliais patriotinių temų kūrinėliais ir pianistė Rasa Vaitiekūnaitė — su Mozarto "40".

Rytų Berlynas, kaip ir kiti Sovietų miestai turi didelę Lenino statulą ir marširavimui aikštę, be ko komunizmas negali egzistuoti. Anksčiau būves pastatytas pastatas atminimui nežinomam kareiviui, paverstas į pastatą kovojusiems tik už komunizmą, jį saugo du Leningrado karo mokyklos kadetai ir kas pusę valandos būna sargybos pasikeitimas, panašiai kaip Anglijoje prie karalienės rūmų. Kariūnų maršutas išpildomas su dideliu kruopštumu; žąsies žingsniu kojas taip sumetė, kad gali tik stebėtis. Iš turistų, kurie matė tai Anglijoje, sakė, kad jie tuo visai atsilikę. Viduje dega amžinoji ugnis ir perskačius sienoje didelį užrašą "Šalin Militarizmas ir Nacizmas", pagalvojau, kad Militarizmas tikrai dar nėra miręs..

(Bus darizmas)

kultūrinėje plotmėje aiškiai užėmė pirmąją vietą.

Dainos choras, kaip meninis vienetas, yra nuėjęs ilgą ir garbingą kelią, ištisą eilę metų žadines lietuvių tautinę sąmonę. Kiekvienas Dainos choro dalyvis, lankydamasis repeticiuose ir parengimuose, atlieka tautinį darbą. Broniaus Kiverio, kaip dirigento, įnašas į tautinį lobyną yra neįkainojamas, nes jungia savyje tautiškumą, talentą ir darbą: jis moka parinkti dainas publikos skoniui — gražias žodžiais ir melodijai; sugeba per palyginti labai ribotą laiką gerai chorą paruošti.

Esant tokioms puikioms galiybėms tenka Dainos chorui palinkėti neuilstamai dirbti, nes jo darbu rezultatais džiaugiasi visi Sydnejaus lietuviai.

Agne Lukšytė

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Gyv. Rožančiaus nariai gruodžio mėnesį meldžiasi už tikėjimo stiprėjimą.

Plotkelių Kūčioms jau galima gauti sekmadieniais prie bažnyčios, o kitu metu — Parapijos name Kensingtone.

VYRU OKTETAS, vadovaujamas Petro Morkūno, šį šeštadienį, gruodžio 11 d., išvyksta gastrolėms į Geelongą, kur 7 val. vak. Geelongo Lietuvių Bendruomenės Namuose duos koncertą. Geelongo Lietuvių Kultūrinis Sambūris visus kviečia gausiai atsilankyti.

Tautinių šokių grupės Klumpa kojais vadovus Vyt. Straukas susiedavo su Rūta Žigaitė. Taip pat Rūtos brolis Eidas Žigaitis yra susiedavęs su Valentina Zabukaite iš Brisbanės.

TĖV. AIDŲ SKAITYTOJŲ ŽINIAI

Šiais metais išeis dar du Tėv. Aidų numeriai. Kitais metais pirmas laikraščio numeris pasirodys sausio 18 d. Pats laikas paduoti skilbimus ir pranešimus, o taip pat sveikinimus, kurie galės būti dar patalpinami kalėdiniame ir šių metų paskutiniame numeryje.

Tėv. Aidų Kalendorius bus išsiuntinėtis su sekančiu numeriu.

Prenumerata lieka ir sekančiais metais ta pati — \$ 8.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju mane lankiusiems ligoninėje — kapelionui kun. Pr. Daukniui, Geelongo Moterų Draugijos poniams ir visiems savo atsilankymu mane stiprinusiems, linkėjusiems geros sveikatos.

Zofija Paškevičienė

MELBOURNAS

Saunos Vestuvės

Prieš penkerius metus Roma Eškirtaitė atvyko iš Lietuvos, kur tėveliai pasitraukdami ir vakarus turėjo ją palikti. Lapkričio 19 d. mės susirinkome Monash universiteto koplyčioje palūdyti jos vestuves su Rodney Evans. Roma dėvėjo gražiais tautiniais rūbais.

Rodney savo vestuvėms buvo parinkęs modernišką universiteto koplytėlę, nes jis baigė Monash universitetą.

Po vestuvių jaunavedžiai pakvietė visus vakarienei mažame jo mėgiame restorane.

Roma atvykusi į Australiją ne mokėjo nė vieno žodžio angliskai. Tačiau būdama labai gabi ji greitai pramoko kalbą ir šiuo metu net tapo mokytoja valdiškoji gimnazijoje. Roma buvo Melbourne lietuvių jaunimo tarpe labai populiari ir savo linksmybų būdu ir gražių dainavimų visus palinksmindavo. Pradėjusi mokytojauti, ji susirado daug naujų draugų, kurių tarpe Rodney pavyko Romos širdelę suvilioti.

Mes linkime jaunajai porai laimingo gyvenimo, ir tikimės, kad ir vėliau bus galima juos sutikti lietuvių tarpe.

M. D.

Maloniai kviečiame visus į mūsų mokyklos

MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS

gruodžio 12 d., sekmadienį, 10 val. pamaldos šv. Jono bažn., o 2 val. p.p. Geelongo Lietuvių Namuose Aktas, mokinių pasirodymas, Eglutė. Kalėdų senelis apdovanos visus vaikučius. Laukiamie tautiečių iš arti ir toli su savo vaikučiais.

Geelongo Dr. V. Kudirkos Savaitgalio Mokykla

Melbourno Jaunimo Orkestras kviečia visą jaunimą su draugais į

PABAIGTUVES

Lietuvių Namuose, gruodžio 10 dieną.

Pradžią 8 val. vak.

Jėjimas \$ 1,30, arba \$ 1 ir lėkštė užkandžių (mergaitėms). Gėrimai savi (B.y.o.).

Palaidotas Stasys Juodeška

Lapkričio 25 d. širdies priepuoliu mirė Stasys Juodeška. Tai jo pirmasis ir paskutinis širdies priepuolis. Anksčiau skundavosi krūtinės skausmais, bet priepuolio nebuvo turėjęs.

Stasys Juodeška gimęs 1901 m. vasario 11 d. Marijampolės apskr., Liudvinavo valsč., Avikilų kaime. Būdamas 18 m. stojo savanoriu ir kovojo prieš bolševikus ir lenkus. Seinų fronte jam buvo pašautas žirgas, ir taip Stasys pateko į lenkų nelaisvę, bet tą pačią naktį pabėgo ir grįžo į savo dalinį. Kovoms pasibaigus jis buvo paskirtas į II ulonų pulką Alytuje ir pakeltas į puskarininkio laipsnį. Netrukus buvo paleistas iš atsargų, bet 1921 m. mobilizacijoje vėl buvo pašauktas į ulonų pulką, kur mo kino jaunus kareivius. Buvo pakeltas vyr. puskarininkiu ir pats savanoriškai pasitraukė į atsargą. Kaip savanoris gavo 15 ha. žemės Budbalių kaime ir čia įsikūrė. Netrukus ūkį pardavė ir išsikėlė į Zemaitiją. Papildė valsč. nusipirko ūkį ir čia pastoviai įsikūrė. Priklausė Šaulių Sąjungai ir buvo Rekių kaimo seniūnu.

Kaip ir daugelis mūsų 1944 m. Stasys pasitraukė į Vokietiją, o vėliau emigravo į Australiją ir apsigyveno Melbourne. Čia Stasys buvo aktyvus ramovėnas ir visada dalyvaudavo šventėse ir parengimuose. Buvo paslaugus organizaciniam darbe ir aktyvus parapijietis. Paliko liudinčią žmoną Bronę ir duoklas Birutę Bužinskienę, Oną Braniškiene ir Genę Kunčiūnienę.

Palaidotas lapkričio 29 d. New Cheltenham kapinėse. Laidotuvių metu bažnyčioje savanorio Stasio karštą dėgę tautinė vėliava, o ramovėnai budėjo prie jo karsto su savo vėliava. Vėlionio žentas Alf. Bužinskas yra vyrų okteto narys, todėl visas oktetas Mišių metu labai gražiai giedoja. Nemažai giminių ir artimųjų priėmė šv. Komuniją. Kapinėse po kapelionų apeigų atsisveikinimo žodį pasakė Karių Ramovės pirm. V. Salkūnas.

Amžiną jam atilsį!

Kun. P. Daukny

SYDNEJUS

P A D Ė K A

L.V.S. "Ramovė" Sydnejaus Skyriaus Valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie Skyriaus 15 metų įsikūrimo jubiliejaus atžymėjimo, Skyriaus vėliavos šventinio ir Kariuomenės šventės minėjimo, lapkričio 20-21 d. Ypatingą padėką reiškiamie kun. P. Butkui už pašventinimą Skyriaus vėliavos ir gražų žodį ramovėnams, vėliavos krikšto kūnams ats. maj. J. Garoliui ir p. V. Juzenienei, L.B. Sydnejaus Apylinkės pirm. A. Reizgiui už gražų žodį tartą bendruomenės vardu, visiems vėliavos fundatoriams, A. Skirkai už menišką darbą, Dainos chorui ir dirigentui Br. Kiveriui, Meno Ansambliui ir dirig. p. Ambraziūnienėi, tautinių šokių grupei ir jos vadovei p. Osinai. J. Cox, visoms organizacijoms dalyvavusioms su vėliavomis bažnyčioje pamaldų metu, p. Bartkevičienėi už puikią deklamaciją, p. Gailiūnienėi iš Wolongongo už puikią dovaną loterijai, p. Vinevičienėi ir M. Zakarui už dovanas loterijai, p. Nagienei, p. Ropienei, p. Jur. Reizgytei, p. Aleknaitei, pranešėjai p. Lašaičiui, Moterų Soc. Globos Draugijai už puikią paruoštus užkandžius ir visiems tautiečiams, gausiai atsilankiusiems į retą ir didelę šventę.

L.V.S. "Ramovė" S. S. Valdyba

MELBOURNAS

Korp! Romuvos Lituanistinio Lavinimo Fondui aukėjo p. M. ir K. Labučiai (Canberra) \$ 10. Už praleidimą jų pavarde pasukiniame mūsų pranešime atsiprašome.

Korp! Romuvos Lituanistinių Kursų vakaras

Kviečiame buvusius ir būsimus kursantus, jų draugus, tėvelius ir visus lietuvius, kurie domisi lietuvišku švietimu, atsilankyti į Lietuvių Namus, 50 Errol St., North Melbourne 11 d. (šeštadienį) 6 val. vak.

H. Antanaitis

Korp! Romuvos Lit. Lavinimosi Fondo išd. 4 Robert St., North Balwyn Vic. 3104

MELBOURNO BENDRUOMENĖS

NAUJŲ METŲ BALIUS

RUŠIAMAS CAMBERWELL CIVIC CENTRE. KONTINENTALINIS ORKETAS, DENNIS CATERING VAKARIENĖ, VISI GĖRIMAI IR PILNAS PATAIRAVIMAS. PRADŽIA 7.45 VAL.

BILJETŲ KAINA \$ 8.00, PLATINTOJAI — JAUNIMO KONGRESO KOMITETAS: H. ANTANAITIS, 4 ROBERT St., NORTH BALWYN. Tel. 857 7248.

M. DIDŽYS, 192 QUEEN St. ALTONA, 3018, tel. 398 2469.

Priimami tik apmokėti bilietų užsakymai. Bilietų užsakymai po gruod. 25 d. nebus priimami.

MELBOURNO APYLINKĖS VALDYBA

A. + A.

VERONIKAI RUMČIKIENEI

mirus, reiškli savo nuoširdžiausiu užuojautą p. Jablonskiams Sydnėje ir Henriku ir Daliai Antanaičiams Melb. T. Bikulčienė

Kūrėjui Savanoriui

A. + A.

STASIUI JUODEŠKAI

mirus, našlei Bronei ir dukterims, Birutei, Onai, Genei ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia Melbourne ramovėnai

A. + A.

STASIUI JUODEŠKAI

mirus, mėlės Draugijos nars, B. Juodeškienę ir B. Bužinskienę bei visus jų šeimos narius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Melbourn L. K. Moterų Draugija

A. + A.

STASIUI JUODEŠKAI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Bronę, dukreles, žentus, anūkus ir visą giminę ir mes kartu su jais liūdime.

S. Antanaitis, P. Vaitiekaitis, V. Matulaitis, S. Rinius

Mieliems choristams Alfonsui Bužinskui ir Algiiui Braniškai bei jų šeimoms, netekus brangaus uošvio, tėvelio ir senelio A. A. STASIO JUODEŠKOS, reiškiamie gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Melb. Parap. Choras

S P O R T A S

ADELAIDE

Krepšinis

Vytis — Rebels 61 - 43

Vyties pirmoji komanda, kurioj dar vis žaidžia senas krepšinio vilkas R. Daugalis, kartu su jaunuoliais, pasiekė gero laimėjimo. R. Beinoravičius 14, R. Daugalis 14, K. Luke 12, A. Reivytis 10, P. Jurekas 9, M. Talanskas 2.

Paskutinėse žaidynėse Vytiečiai žaidė su Norwood, kuriuos irgi įveikė ir vasaros krepšinio turnyre užregistravo ketvirtą pergalę iš eilės, eina be pralaimėjimo. A. Reivytis pasiekė savo taškų rekordą, surinkdamas 27 taškus.

Vytis II — Kilbourn 40-35

Antroji Vyties komanda turėjo nelengvą laimėjimą, kur R. Pocius pelnė 13 taškų. Ligi šiol ši komanda ejo ir gi be pralaimėjimo, bet suklupo prieš West Adelaide.

Berniukai žm. 14 m.

Vytis — SIC, 38 — 19

Mūsų jaunuoliai drąsiai pasireiškė aikštėje, pasiekdami puikią pergalę. P. Jačinskis 14, J. Jačinskis 6, J. Ignatavičius 6, E. Jucius 8, P. Urnevičius 4, A. Vieraits 0.

Moterys

Vytis — Flinders UNI. 25-24

Moterų treneris A. Merūnas naudojo visus savo gabumus pasiekiant šį laimėjimą, nes mūsų žaidėjos laimėjo vienu tašku, dėka A. Stalbatės veržlumo. Taškus pelnė: I. Beinoravičiūtė 1,

B. Latvėnaitė 3, N. Marcinkevičiūtė 4, K. Stalbatė 3, A. Stalbatė 8.

Paskutinį susitikimą su United Church Vytietės pralaimėjo 25 — 35.

Jaunės žm. 18 m.

Vytis — West Adelaide 40-15

Po blogos pradžios mūsų mergaitės sužaidė gerai ir laimėjo. A. Stalbatė 14, K. Stalbatė 10, R. Scholze 10, J. Juciūtė 6.

Vytis — West Torrens 38-8

Vytis — North District I 38-14

Gerai žaidžiant dvimukėms Irenai ir Reginai Rupinskaitės, jaunės neturėjo problemų laimėti. Dvejas žaidynes žaidė ir taškus pelnė: I. Rupinskaitė 5 ir 11, R. Rupinskaitė 18 ir 2, S. Visockaitė 2 ir 4, P. Molnar, B. Zebergs, L. Jaunytė, J. Staugaitė 10 ir 2, R. Paškevičiūtė.

Sportininkų vykstančių į Sydnejaus Sporto Šventę, informacinis susirinkimas įvyks gruodžio 19 d. 1 val. po pietų, sekmadienį, Lietuvių Namuose Norwoode. Dalyvavimas visų vykstančių būtinas.

Edas

Printed by Polpress Pty. Ltd., 23 Clifton St., Richmond, Vic. Published by Mr. J. Petraitis as President of Lithuanian Catholic Federal Committee, 19 Docker St., Richmond, Vic. 3121.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju visiems, dalyvavusiems mano vyro A. A. JUOZO POVILAIČIO laidotuviuose, gedulingose šv. Mišiose ir palydėjusiems į kapines, už pareikštas užuojautas, gėles ir maldas.

Magdalena Povilaitienė ir sūnus Leonas

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie mane ligoje aplankė ir dovanėles atnešė bei prisilūntę gėles ir atvirutes: kun. Pr. Daukniui, kun. Pr. Vaseriui, A. L. B. Alseikams, I. J. I. A. J. L. Martin, V. I. B. A. I. Garbeniams, Melbourne Katalikių Moterų Draugijai ir jos atstovei p. Seilokienei, B. Naujokaitienei, Derek Grown, D. P. A. R. Aglinskams, V. A. V. Koziniauskams, N. A. Prasnikovams, A. V. Ročiams, A. J. A. V. Kairiams, Mr. & Mrs. N. Grown, V. O. I. Skirkams.

B. Padgurskienė

H O B A R T A S

Kariuomenės atminimui

A. A. JUOZAS POVILAITIS

Tasmanijos sostinės Hobarto tautiečiai nepraleidžia tautinių švenčių paminėjimo. Taip ir šįkart ALB Hobarto apylinkės valdyba, vadovaujant energingam pirminkui Juozui Paškevičiui, suorganizavo Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimą. Atvykęs kapelionas kun. P. Dauknyš išvakarėse pašventino Petro ir Magdūtės Šiaučių naujai statomo namo kartinį akmenį Sandly, kur jie turi savo vištų ūkį, o maršalkos Alekso Kantvilio globojamas, aplankė ligonius. Šiuo metu serga ir po operacijos namuose guli Jonas Radzevičius, slaugomas savo rūpestingos žmonos. J. Vasiliauskas buvo skaudžiai susižeidęs ranką, o Antanas Jurka, invalidas be dešinės rankos ir kairės kojos, niekuomet nepraranda geros nuotaikos.

Lietuviškos pamaldos vyko naujoje italų bažnyčioje, vargonais grojo studentė Jūratė Kantvilaitė ir buvo gražiai giedamos lietuviškos giesmės. Maldose prisiminimų žviesius karius už Lietuvos laisvę, o prie altoriaus stovint Lietuvos Trispalvę su jaunimo garbės sargyba, meldėmės Auksčiausiojo Laisvės Tėvynei. Pamaldos buvo baigtos giedant Lietuvos himną.

Po pamaldų vyko minėjimas ir vaizds čia pat esančioje salėje, kurį pradėjo pirminkas J. Paškevičius ir pakvietė kapelioną palaiminti stalus. Mėnė programą atliko jaunimas. Mažųjų tautinių šokių grupė Rūta, vadovaujama Onutės Mikalaitytės, pašoko Vėdarą ir Suktinį. Vyresnio jaunimo grupė Venta, vadovaujama studento Gedimino Statkaus, pašoko Bitutę pilkoji, Žigelius ir Maliną. Abi grupės pasirodė labai gražiai, mirgėjo puošnūs, nauji tautiniai rūbai, o publika karštais plojimais dėkojo už sugebėjimą vikriai šokti. Aštuonios mergaitės, išmokytos savo vadovo Bonifacio Sikšniaus, padainavo Dainuok jaunyste, Leiskit į Tėvynę, Augo kieme dagilėlis ir Lietuva brangi. Jos visos buvo labai gerai paruoštos, pasižymėjo sudainavimu, aiškia dikcija. Aleksas Kantvilas išdalinęs Kūčioms plotkeles, tarė gražų minėjimo užbaigiamąjį žodį, o viešnia iš Lietuvos perdavė sveikinimus iš Tėvyinės.

Po pamaldų visi suvažiavom pas ALB Apylinkės pirm. Steponą Valį į Alburį. Čia dar iš Beechworth sulaukėm Makarevičių šeimos. Įnešus Lietuvos vėliavą, pirm. S. Valys trumpai priminė šventės reikšmę, sugiedota Malda už Tėvynę ir pasveikino retą svečių iš Adelaidės — ALB Krašto valdybos vicepirminką Jurgį Vasiliauską ir pakvietė pranešimui iš Krašto valdybos veiklos. Gyvi pokalbiai šeimynišką dviasoj tėsę prie šeimyninės p. Birutės Valienės paruošto vaišių stalo. Visi susirinkusieji labai teiravosi Mūsų Pastogės reikalais ir išreiškė pagėdavimą nepirkti naujų spausdintų mašinų, ne užtraukti naujų skolių, bet laikraštį spausdinti Minties spausdintuve. Šiuos pagėdavimus svečiai pažadėjo perduoti Krašto Valdybai. Taip jaukioje nuotakoje prabėgo Lietuvos Kariuomenės minėjimo vakaras.

Koresp.

ALBURY — WODONGA

Kariuomenės šventė

Lietuvos Kariuomenės šventė buvo paminėta lapkričio 21 d. Ji pradėta lietuviškomis pamaldomis Wodongoj, atvykus kapelionui iš Geelongo. Pasitaikius gražiam orui, sulaukėm tautiečių iš plačios apylinkės. Iš Beechworth atvyko Birietų ir Kinderių šeimos, iš Wangarattos Pov. Stonis ir nemaža iš vietos abiejų miestų. Kapelionas tarė pritaikytą šventei pamokslą, pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

HOBARTO KRONIKA

Kalėdų Eglutę ruošia Apylinkės Valdyba gruodžio 12 d., sekmadienį 6.30 val. vak. Glenorchy, I.O.O.R. salėje, kampas Chapel St. ir Main Road. Bus rodomas filmas, apsilankys Kalėdų Senelis. Visi tautiečiai su savo jaunuojų atžalynais kviečiami gausiai atsilankyti.

Tarptautinis Kalėdų Eglutės Festivalis vyksta Hobarto Town Hall, kur gruodžio 21 d., antradienį, 8 val. vak. yra pakviestos lietuvių tautinių šokių abi grupės.

Savaitgalio mokykla vyksta kas antrą sekmadienį St. Therese mokyklos patalpose, Moonah, nuo 1 iki 4 val. p.p. Mirus mokyklos vedėjų ir mokytojų a. a. Antanui Martišiui, toliau sutiko mokyti ir jau moko jaunus inžinierius Andrius Jankus, Mažosios Lietuvos patriarko Martyno Jankaus vaikaitis, Rengėjai

LATROBE VALLEY EGLUTĖ IR GEGUŽINĖ

Gruodžio 19 d. prie Yallourno užtvankos ruošiamą tradicinę Kalėdų Eglutę vaikams, gegužinę suaugusiems. Bus jaunimui saldumynų, o senimui kartumynų. Lauksime gausaus tautiečių apsilankymo. Kviečiame visus iš visur, kam tik sąlygos bus palankios. Pradėsime 12 val. Pabaiga ir nelaukiama ateis. Rengėjai

ATEITIES ŽINGSNIAI

AUSTRALIJOS JAUNIMO LAIKRAŠTIS 1971 M. GRUODŽIO MĖN. NR. 4 (52)

Jaunuolio brendimas

Tihamer Toth knygai "Jaunuolio jaunimą šitaip rašo:

Norėčiau, kad nebūtų gyvenama tarp dešimtyių ir dvidešimt trečiųjų metų arba, kad šį laikotarpį jaunimas pramiegotų, — pasakė anglų rašytojas Šekspyras, apibūdindamas brendimo amžių. Ir tikrai, kai kam atrodo, kad šis laikas yra pilnas nepadorumų, piktadarybių ir įvairiausio sugedimo. Gilesnis supratimas parodo visai ką kita. Mes negalime brendimo laiko taip niekinti! Tiesa, tai yra sumišimų ir audrų metai; jauno žmogaus siela tuomet yra išjudinta ligi pat gelmių: ji visa dega ir užia; daug tada pasitaiko purvo, bet yra ir brangių perlų. Brendimo laikas yra perėjimas iš vaiko į vyrą, tai kova vieno su antruoju. Josios tikslas yra vyro laimėjimas.

Šiame trečiajame (nuo 14 - 21 metų) gyvenimo septynmetį jaunas žmogus turi vispusiškai subręsti.

Pirmiausia bręsta sielos gyvenimas. Jaunuolis šiuo metu pasidaro labai jautrus, dažnai nuiliūdes ir liguistai smalsus. Pa-

Būdas" įvade Linus Bopp apie

sak Albert Stolzo, pasitaiko jaunuolių, kurių visa būtybė brendimo laiku yra lyg viena atvira žaizda. Bet šis nieku nepasitenkinimas, toks sunkus kitiems, labai dažnai esti karžygiškumo motina, gimdanti pasiaukojimą,

džiaugsmą ir veiklumą.

Jaunas protas rimtėja, pameta kūdikišką mąstymą ir smarkiai veržiasi susidaryti vyrišką pasaulėžiūrą. Vaikas savo vaizduote laksto po visą pasaulį: jis nuskrenda į saulę, į mėnulį; apilanko visas žvaigždes; pakyla net ligi dangaus vartų. O bręstas jaunuolis nori žingsnis po žings-

(Nukelta į 2 pusl.)

Mieli Ateities Žingsnių bendradarbiai ir skaitytojai,

Tyras jaunuoliškas džiaugsmas tegu žydi Jūsų veiduose Kalėdų šventėse!

Dangaus Kūdikėlis tegu laimina Jūsų Naujuosius Metus!

At. Žingsnių Redaktorius

Džiaugiamės ATEITIES ŽINGSNIŲ 9-rių metų sukaktimi. Gerbiamam Redaktoriui Kun. Butkui linkime sėkmės ir atsiprašome, kad mažai teparašome.

Kubilukal

(Siunčiame šešių dolerių dovanėlę)

Jaunuolio brendimas

(Atkelta iš 1 pusl.)

nio pereiti pasaulį, nusileisti ligi pat jo gelmių, ištirti galutines jo priežastis ir suprasti jo esmę. Pavojingas noras! Ir kaip daugelis suklaidinti netikrų pranašų, įklimpstą į medžiagiškumą (materializmą), į neišikvėpusios gamtos dievinimą (panteizmą) arba pa-baigia visišką susipainiojimą ir abejojimą (skepticismu). Bet laimingas tas, kuris nugalė šias kliūtis ir išeina į tikrąjį kelią.

Valios gyvenimas taip pat bręsta. Aiškiais dėsniais jaunuolis nori padaryti savo veikimą patvarų ir savarankišką; nori tik savo paties jėgomis pasiekti galutinį tikslą, nes tėvai ir auklėtojai kas kartas vis labiau nebetenka jam reikšmės. Kovodamas su bundančiais gėduliais, jis išsiugdo stiprumą, vyrišką charakterį.

Subrėndus protui ir sutvirtėjus valiai, jaunas žmogus išmoks tą valdyti savo jausmus, subręsta ir socialiai. Artimo meilės įsakymą dabar jis jau suprantą ne tik teoretiškai, kaip kūdikis, bet taip, jog ši meilė pasidaro panaši į Dievo meilę, kuriai išganytojas reikalavo sielos, širdies ir visų jėgų.

Religinis brendimas taip pat pasireiškia šiais metais. Vaikiškas tikėjimas dabar virsta vyrišku. Protas pasidaro tiek gilus, širdis tiek užsidegusi, jog jaunuolis visus savo darbus pradeda kreipti religinių idealų linkme.

Kartu su sielos brendimu eina ir kūno vystymasis; rodos, pati gamta norėtų klausti ir atsakyti: "Kas yra vertas nešti toliau gyvybės žibintą, kurį turi paėmęs iš tėvų rankų? Tik tas, ku-

ris jau yra subrėdęs ir dvasiškai, ir doriškai, ir religiškai!"

Taip, iš tikrųjų, šis trečiasis žmogaus gyvenimo septynmetis yra ver sacrum — šventasis pavasaris. Jis panašus į žmogaus kūrimo laiką. Iš netvarkingų chaoso jėgų kyla kosmos — vertinga asmenybė; pasidaro šviesa — tai bręsta protas; atsiranda tvirtuma — jaunas žmogus pajunta savyje kažin kokį skilimą, kažin kokį dvejoją įstatymą; jis ilgisi ir trokšta idealų, o čia žemesnieji gėduliai vis traukia jį į žemę. Sausuma atsiranda nuo užiančios jūros — tai laikas, kada susidaro dėsniai,

rodą mintims kelią ir slopiną įsisiūbavusias aistras. Sublizga idealų žvaigždės ir tarnauja visam jaunuolio veikimui. Dabar turi jau prasidėti vaisingas gyvenimas. Taip, dabar jau laikas kilti ir žmogui pagal Dievo paveikslą ir panašumą.

Ši didžioji gyvenimo savaitė (nes susideda iš septynerių metų) yra didi ir šventa, rimta ir labai atsakinga, nes tuoj po jos eina Didysis Šeštadienis. Ko nebus padaryta šioj kūrimo savaitėj, niekuomet nebus padaryta. Sakoma patarlėje: "Jaunikaitis, įpratęs į savo kelią, ir pasenęs nuo jo neatsitraukia." (Patal. 22.6)

Leonardas Andriekus

BERNELIŲ MIŠIOS

Skamba žingsniai

Ant ledo,

Ant sniego —

Į Bernelių mišias Tu šauki.

Ne Belliejaus žvaigždė — meilė

veda,

Ne žvaigždė mus prikėlė iš miego.

Skamba žingsniai

Ant ledo,

Ant sniego,

Skamba žemė jauki

Mūsų žingsniais,

Angelių giemėmis

Ir žvaigždėm, lyg sidabro varpeliais.

Žinom patys tą kelią

Per lauką —

Stebuklinga žvaigždė nespindės.

Prakarte rasim Jėzų vaikelių,

Prakarte, išganytojų, lauki.

Žinom patys

Tą kelią per lauką —

Mums nereikia žvaigždės

Keliui rodyt

Užsigtom lygumom,

Užpustytas kalneliais, pakalnėmis.

Ten karaliai

Gal klaidžios

Po tyrus,

Čia varguoliui švies kelią naktis.

Lydi mus tavo akys atlaidžios,

Šildo mus apšarmojusios girišios.

Ten karaliai

Gal klaidžios

Po tyrus

Ir žvaigždės nematys

Šventą naktį,

Nors ieškos danguje,

Savo balzganas galvas iškėlę.

Mes gi matom,

Kaip skliautą išpuošę

Milijonais šviesiausių žvaigždžių,

Ir taip lengva šią naktį keliauti —

Lengva sielai pleventl, lyg tošel...

Mes gi matom,

kaip skliautą išpuošę,

Pro šarmotus medžius savo girių

Pro Belliejaus nakties

Angelių ir snieguolių baltumą.

Mūsų Tautos Šventė

Čia spausdinami A. Sliterytės ir R. Barkutės rašiniai būvo skaityti Sydnėjaus Savaitgalio mokyklos surengtame Tautos šventės minėjime Lidcombe. Rašinėlius patiekė tos mokyklos mokytoja p. T. Zakarevičienė. — Red.

Be Vasario 16-tos dienos, kuri yra Lietuvos Ivalstybės Nepriklausomybės paskelbimo šventė, mes lietuviai dar švenčiame Tautos šventę. Ji yra švenčiama rugsėjo mėnesio 8 dieną.

Tą pačią dieną Katalikų Bažnyčia švenčia Šv. Panelės Marijos Gimimo dieną. Ją iškilmingai švęsavo ir Lietuvoje, ypač garšioje Šiluvoje.

1430 metais rugsėjo 8 dieną Didysis Lietuvos Knuigaikštis Vytautas turėjo būti apvainikuotas Lietuvos karaliumi. Bet klasiti gi priešai sutrukdė Vytauto apvainikavimą, o pats Vytautas netrukus po to spalio mėnesio 27 dieną mirė. 1930 metais Lietuva minėjo 500 metų sukaktį nuo Vytauto mirties. Tie 1930 metai buvo pavadinti Vytauto Didžiojo Metais, o rugsėjo 8 diena paskelbta Tautos švente.

Iš istorijos žinome, kad po Vytauto Didžiojo mirties didelė ir stipri Lietuvos valstybė pamažu ėmė silpnėti. Kelius šimtmečius lietuvių tauta buvo spaudžiama ir skriaudžiama, kartais net naikinta naikinama.

Bet Lietuva nežuvo. Lietuvos sūnūs, Basanavičius, Kudirka, Maironis ir daugelis kitų, pažadino tautą iš miego. Knygnešiai slapta nešė uždraustas lietuviškas knygas ir laikraščius ir taip švietė lietuvius. Pabudo ir sujuo lietuviai. 1918 metų vasario

16 dieną Lietuva paskelbta nepriklausoma. Savanorių karių krauju aplaistyta Lietuvos žemė sužydėjo laisvės žiedais. Bet toji brangi laisvė vėl buvo išplėsta iš lietuvių širdžių.

Mes jaunieji turime išmokyti mylėti brangią tėvų žemę Lietuvą, kaip ją mylėjo Lietuvos pranašai, dainiai, knygnešiai, savanoriai ir partizanai. Neuž-

mirškime tėvų kalbos, mokyklos lietuviškai. Būkime lietuviškai, kad vėl laisvoje Lietuvoje galėtume švęsti mūsų Tautos šventę.

Šiandien, minint Tautos šventę, kartu su poetu Brazdžioniu sakykime:

“Mylėsi Lietuvą iš tolo,
Visa širdim, visais jausmais”

Rita Barkutė

Sydnėjaus Liet. Parapijos
Sav. Mokyklos IV sk. mok.

A. Skirka

ILGIUOSI TAVES...

Tave myliu tyriausia širdies melle,
Tave sapnuos kas naktį aš reglu.
Ryto maldoj kartoju Tavo vardą,
Ir vakare, — su liūdesiu giliu.

Tave matau tamsiausia — gūdžią naktį,
Tu man švieti šviesiausia žvaigždele,
Tave matau, kai rytuos saulė teka,
Tu man esi gyvenimo dalia.

Tu man brangi jaunystės atminimais,
Svajinga melle ir kilniais jausmais.
Čia vienišas klajoju nusiminęs,
Ilgiuos Taves su prarastais namais.

Taves ilgiuos su tėviškės ramunėm,
Žydriu dangum, šilajais ir kalnais.
Taves ilgiuos su vasarom auksinėm,
Ilgesio dainai aidint vakarais.

Tave girdžiu, kai ošia miško medžiai,
Vakaro dainos ilgesy graudžiam.
Tave girdžiu, kada nutyla žodžiai,
Skausmo aiduos ir sielvarte didžiam.

Tave žinau, Tu stovi nusiminus,
Liūdinčiom akim, skausmu veiduose.
Tu moji man prie kryžkelės parimus,
Sugrįžt numirti gimtuos laukuose.

O, Dieve mano, vieno aš tetrokštu,
Matyti Ją, kada Ji bus laisva.
Ir veidu glaustis prie gimtosios žemės,
Mano brangiausia, Tėvyne Lietuva...

RUGSĖJO MĖNUO

Mano tėvai gimė Lietuvoj. Ten yra daug ūkių. Augina daug įvairių javų. Vienas iš mėgiamiausių javų yra rugiai. Rugius sėja rugsėjo mėnesį, o piauna rugpiūčio. Iš rugių daro miltus, o iš miltų kepa duoną. Net ir du mėnesius pavadino rugio vardu.

Rugsėjo mėnesio 8 dieną yra Marijos gimimo diena. Ją paskyrė Tautos švente. Tą dieną Lietuvoje niekas nedirba. Vaikai neį mokyklą. Visi ejo į bažnyčią. Sydnėjūje nėra tokia šventima diena. Ją mini sekmadienį. Ir ne visi ateina į minėjimą.

1939 m. rugsėjo mėnesio 8 d. prasidėjo karas. Vokietija pradėjo kariauti prieš Lenkiją. Po to išėjo ir kitos valstybės. Prasidėjo antras pasaulinis karas. Buvo žmonijai nelaimė. Ne tik žmonės prarado savo namus, bet ir Lietuva prarado savo nepriklausomybę. Kodėl karas įvyko? Žmonės nemylė vienas kito. O nuo pat senovės laikų Dievas sakė: "Mylėk savo Dievą, o savo artimą, kaip pats save."

Vytauto laikais Lietuva buvo stipri ir didelė valstybė. Romos imperatorius, popiežius ir kiti didžiūnai pripažino, kad Vytautui tiko karaliaus vainikas. 1430 metais rugsėjo 8 d. lenkai sutrugdė vainikavimą. Po to greit Vytautas mirė.

Mes tikime, kad Lietuva vėl gaus laisvę. Mūsų tėvai siunčia mus į lietuvišką mokyklą. Žmonės sako, kad garbė kitom kalbom kalbėti, didi gėda savos nemokėti.

A. Šlierytė
10 metų

DIEVOGALA

Iš naujos rašytojo Antano Skirkos knygos "Ilgiuosi Tavęs" (Ištrauka iš legendos "Dievogala")

Tiki šio laiko aš nežinau gražesnio krašto — kaip mano Sūduva. Čia gimiau, augau, mažas nedrąsiai vaikščiojau ir gėrėjausi aplinkui supančiu nuostabių gamtos grožių. Mane tarsi užburdavo žydras dangus, jame čyrenantys vėversėliai, laukuose įvairiausių spalvų žiedai, tyliai čiurlenantis upeliukas ir toliau už sodybos mėlynuojanti girios juosta. Ši didžiulė giria mane visuomet viliojavo savo buriančiu paslaptinumu ir neišaiškinamu didingumu. Vakaraš godžiai klausiausi senelių pasakų ir legendų apie aplinkui esančias vietas, užburtus piliakalnius, alkviates, milžinkapius, slėnius, ežerus, upelius ir pelkes, kurios čia pat supo ir mano gimtąjį sodį.

Tik pradėjęs toliau bėginėti, netoliese už klojimo, naujai surtoje dirvoje, už kurios jau prasideda didžiulės pelkės, suradau gražaus darbo akmeninį kirvuką. Nematytą radinį parsinešęs namo, parodžiau seneliui. Apžiūrėjęs kirvuką, jis man taip paaiškino:

— Čia yra Perkūno kulka, vaikeli. Senovėje Perkūnas šitomis kulkomis šaudė mūsų krašto neprietelius. Nepamesk!

Tą kirvuką saugojau kaip didelę brangenybę, kol vėliau, pa-

augęs, drauge su kitais istoriniais radiniais perdaviau jį į muziejų.

Brendimo amžių prisiklausęs visokių pasakojimų, vaikščiojau po apylinkes ir piešiau tuos piliakalnius, milžinkapius ir alkviates. Juos piešiau su įsivaizduojamomis pagal senelių pasakojimus pilimis, aukurais ir ažuolais, kuriuos, anot padavimų, tik keletas vyrų galėdavo apkabinti.

Dar vėliau, jau toliau besimokant, kaip tik turėdavau laiko pėsčiomis keliauti į artimesnes arba dviračiu važiuoti į tolimesnes vietas ir todėl lankydavau apylinkės miškus. O įėjus į mūsų girias, atrodė, joms nėra nei galo, nei krašto, nes giliau ir užaugau prie didžiojo Kazlų Rūdų miško masivo.

Nuo amžių šitomis vietomis ejo didieji kryžiuočių karo keliai, puolant Kauną, Trakus ir Vilniaus pilis. Tai šitomis vietomis brovėsi kryžiuočių pulkai nuolat ir nuolat alindami mūsų tėvynę. ... Šių miškų pelkės, aikštės ir kalvos priglausdavo kritusiųjų kovoje karių kūnus, kaip savųjų, pasitinkančių priešą, taip ir svetimųjų, įvairių pasaulinio masto plėšikų ir valkatų, ištrošusių erdvės, turtų ir garbės. ...

Šiaurės rytiniame Sūduvos krašto kampe, kad keliaujant miškais link Nemuno ir Kauno gana pelkėti miškai baigiasi, prasideda labai senos žmonių gyvenamos vietovės. Iš jų savo vardu ir istorine praeitimi ryškiai išsiskiria Dievogala. Apie šią vietovę yra daug visokių pasakojimų ir legendų.

MAŽŲJŲ ŽINGSNIAI

KAIP AŠ MANAU IŠLIKTI LIETUVAITE

Rašo AUŠRA GYLYTĖ, lankydamą Aukštesniąją Lituanistikos Mokyklą Čikagoje. Aušra yra su tėvais gyvenusi Melbourne ir čia pradėjo lietuvišką mokyklą.

Kad aš išličiau lietuvaite, yra ne tik mano tėvų noras, bet ir mano pačios ateities gyvenimo tikslas. Matydama vyresnius lietuvių, taip sunkiai dirbančius ir aukojančius savo poilsio laiką visokiems lietuviškiems reikalams, dažnai atsisakančius net savo asmeniškių patogumų, aš jaučiu, kad lietuviškumas tikrai yra kažkas brangaus.

Užaugusi svetimame krašte, aš tur būt per mažai suprantu ir per mažai įvertinu visas tas mūsų lietuvių pastangas. Dažnai aš klausiu savęs: "Kodėl man daug kas iš lietuviško gyvenimo yra nesuprantama ir net neįdomu?" Bet, stebėdama amerikinių gyvenimą, aš kažkaip jaučiu, kad ir jis man dažnai svetimas ir visai kitoks, negu mūsų — lietuvių. Tą jaučiu aš, tą dažnai jaučia ir visas čia augęs jaunimas. Nors ir dažnai angliškai kalbant, visos mūsų mintys ir pasikalbėjimai savo draugų ir draugių tarpe liečia tik lietuvišką gyvenimą.

Aš manau išlikti lietuvaite ir nenutauti. Pirma, aš nesuprantu, kaip aš galėčiau pasidaryti kitokios tautybės, nes mano pri-

gimtis ir auklėjimas yra lietuviški. Antra, bandau ir stengiuosi priklausyti lietuviškoms organizacijoms ir lankyti lietuviškas pamokas mokykloje ir kursuose. Trečia, skaitau kiek galima daugiau lietuviškų knygų. Kas kartą jos darosi man suprantamesnės ir įdomesnės. Vėliau, manau, išsivystys mano galvojimas, ir imsiu daugiau gilintis į lietuvišką literatūrą, istoriją bei meną.

Svarbiausias lietuvaite išlikti pamatas — kurti tikrai lietuvišką šeimą, nors ir su paprasčiausiu žmogumi, bet tik lietuviu. Aš noriu ne tik pati išlikti lietuvaite, bet ir trokštu, kad ir mano vaikai (jei Dievas jų duos) sektų mano tėvų ir mano lietuviškomis pėdomis.

AFORIZMAI

Horizontas — saugiausia tvora, pro ją dar niekas nepralindo. Batų mada praeina, bet Achilo kulnis pasilieka.

Visuomenės grietinėlė atsiranda ir iš lieso pieno.

Melo atskleidimas dar nereikia tiesos suradimo.

PAUKŠTELIS

Aš esu paukštelis,
Stiprus, nors mažytis.
Man gyventi gera,
Nes galiu skraidyti.

Aš skraidau po kalnus,
Po placiąsias pievas,
Nieks manęs nebaido,
Nes visiems aš mielas.

Man viskas vis nauja —
Mėnulis, saulytė,
Mažas vabaliukas
ir jojo draugystė

Mieloj tėviškėlėj
Norėčiau skraidyti,
Krantus Nemunėlio
Kasdieną lankyti.

O Lietuvos žemę
Norėčiau bučiuoti
Ir Tėvynės laisvei
Dainelę dainuoti.

Sietynas Kubilius 9 metų

GINTARAS

Karštas oras čia pas mus,
Jūra traukia mus visus.
Plaukom, šokam vandenėlin —
Norim rasti jo turtus.

Žinom, kad čia daug ryklių.
Ieškom mes gražių kriauklių,
Akmenų didelių, mažyčių,
Bet .. nerandame brangių.

Jų nėra šioje šaly,
Jie nuo čia labai toli
Tikrai Baltijos bangose
Lobių gintaro gausu.

Saulius Kubilius, 11 metų

L A P Ė Ž U V I N I N K Ė

Ištrauka iš Vinco Pietario knygtės "Lapės pasaka".

Lapė labai išalko ir suko po girią tyrinėdama, ar neras kur zuikučio, ar nepasiseks kokios voveraitės pagauti. Rado ji seną zuikį ir ne vieną, bet tas, biau rybė, uodegą užvertęs, Dievas žino kur, nubėgo su savo pačia. Rado lapė ir voverių porą, bet ant medžių šokinėjančias. Tuo tarpu netikėtai nuo vieškelio tvokstelėjo gardus kvapsnys į laputės nosį. Nubėgusi ties keliu, lapė žiūri — žmogus važiuoja su žuvų vežimu. Maišų virtinės, ir visi pilni!

Lapė užbėgo žmogui už akių, atsigulė skersai kelią, pasimerlino — pastyro ir kojas ir uodegą — sumerkė akis.

Žmogus, privažiavęs prie jos, sustabdė arklius, nulipo nuo vežimo, apžiūrėjo lapę iš vienos, iš kitos pusės, paskui, nutvėręs už kojų, užmetė ant vežimo tardamas:

— Nors nepadėjau, bet radau! Bus arba man kepurė arba pačiai skrandai apvadžioti.

Ir nusivarė toliau. O lapė pagulėjusi praplėšė vieną akį ir dėtelėjo, kur žmogus, ar negalės pamatyti jos darbo. Pastebėjusi, kad žmogus ją nesirūpina, prakando maišą su žuvimis ir ėmė jas berti žemėn. Paskui prakando kitą ir nušoko nuo vežimo tardama:

— Birs ir pačios. Man bus gana darbo surinkti.

Ir tiesa, darbo buvo daug — ir ėsti ir rinkti. Nespėjo lapė surinkti visų žuvų ir paslėpti jų po eglaitę, kaip jau atidūmė pas ją vilkas. Lapė tuo tarpu, sustvėrusi paskutines žuvis nuo kelio, ėdė po krūmu.

— Kūmute, širdelė! — suriko vilkas, — gerai, kad tau Dievas žuvelių davė. Aš taip išalkęs, kad vos-ne-vos kojas valkioju. Aš tau andai avienos nesigailejau, duok dabar tu man kelias žuvelės.

Pyktelėjo lapė ant vilko, kad jis jai prikišo avieną, ir gaila buvo žuvų, nors jau ir soti buvo. Ir su piktumu, atskyrusi kelias, numetė vilkui.

— Mažai ir pati turiu, bet ką turiu, tai dalinuos su tavim. Pigiiai jos man atsiėjo, — postringavo lapė, numetus žuvis.

— Ugi kur tu jas radai, kūmute! — paklausė vilkas.

— Pasigavau upėje. Visą naktį šalau, kol prisigaudžiau. Eitum ir tu gaudyti, — ragino ji vilką.

— Kaip aš eisiu, kad nemoku.

— Ko čia nemokėti! Nueik pas upę, įkišk uodegą į eketę ir laikyk. Žuvis susirinks ir susikabins į uodegą, o tu tikėtai ištrauk jas į krantą.

— Gerai kalbi, kūmute, pabandyti ir aš, — sutiko vilkas.

Sulaukęs nakties, vilkas nuėjo į paupį ties kaimu, kur buvo prakilsta puiki eketė, atsitūpė ant eketės kranto ir, nuleidęs uodegą į eketę, laukė, kol prisiseigs žuvų. Patupėjo taip vilkas valandėlę ir pabandė uodegą traukti, išsitraukė visai lengvai.

— Dar nespėjo įsikabinti! — pagalvojo vilkas ir vėl įkišo uodegą į eketę. Prieš švintant užsuko gana smarkus šaltis, o vilkas tyčiomis ilgiau patupėjo, nejudindamas uodegos; toji ir prisalo.

— Oho! Kiek žuvų! — nudžiū-

TAUTOS ŠVENTĖ

Kiekviena tauta turi kokią nors iškilmingą šventę, kuri yra švenčiama kas metą. Tą dieną žmonės prisimena svarbų įvykį savo tautos praeityje.

Lietuvoje tokia šventė yra rugėjo aštuntoji. Tą dieną, 1430 metais turėjo būti Vytauto Didžiojo karūnacija. Jis buvo pasirinkęs Marijos šventę savo karūnacijai, bet lenkams pavogus karūną, neįvyko.

Ši diena Lietuvoje būdavo didele švente. Vėliavos plevėsudavo iškeltos ant namų ir kitų pastatų. Žmonės eidavo prie paminklų, pagerbti ir prisiminti mirusius už Lietuvos laisvę ir klausyti paskaitų. Vakaraus jie susirinkdavo minėjimuose, koncertuose ir vaidinimuose. Jaunimas šokdavo ir žmonės linksmai užbaigdavo šventę.

Australijoje lietuviai švenčia rugsėjo 8 dieną iškilmingomis pamaldomis. Po pamaldų lietuvių namuose ar kitose vietose vyksta paskaitos, minėjimai ir koncertai.

Andrius Pranckūnas
Melbourne

go vilkas, pajutęs, jog uodegą stipriai laiko.

— Oho, — nusistebėjęs sušuko, pabandęs ir jėga išlupti uodegą; tačiau negalėjo išlupti.

Susilenkė vilkas, iširėžė, timpelėjo uodegą iš visos jėgos, bet ir tai nieko nepadėjo.

Iš ryto ėjo mergos vandens ir pamatė vilką. Pamačiusios sukėlė riksmą, sušaukė visą kaimą. Subėgo žmonės ir ėmė mušti vilką. . .

DIDVYRIAI

Jonukas jau lankė mokyklą. Kartą mokytojas aiškino apie didvyrius.

— Ar žinote, vaikai, kas tai yra didvyriai? — paklausė mokytojas.

Vaikai nežinojo. Mokytojas tęsė toliau:

— Didvyris yra žmogus, kuris visko atsižadėjęs, nesigailėdamas savęs, viską aukoja kitiems. Jam rūpi tik kitų gyvenimas, jam brangu ir šventa tik tai, kas visiems brangu. Jis jokių kliūčių nebodamas dirba žmonių ar savo krašto gerovei. Ar supratote mane, vaikai? — paklausė mokytojas.

— Supratom! — suriko vaikai.

— Na, o kas galėtų man bent vieno didvyrio vardą pasakyti? Pakilo kelios rankos,

— Na, Petriuk?

— Vytautas, — atsakė šis.

— Taip, — pritarė mokytojas.

Ir taip visą valandą jie kalbėjosi apie didvyrius. Pamokai baigiantis Jonukas pakėlė ranką.

— Na, Jonuk?

— Mes dar neminėjom mūsų karių ir partizanų, likusių kovot už Lietuvos laisvę, — šūktelėjo Jonukas.

— Aš tai būčiau jums priminęs. Bet man džiugu, kad jūs patys tai priminėte. Taip, vaikai, tie, mums šiandien nežinomi drąsuliai, tikri didvyriai. Jiems amžina garbė! Gyvus ir mirusius pagerbdami, atstokime ir paglavokime apie juos.

Visi sustojo. Klasėje buvo visai tylu. Ta diena visoje mokykloje buvo didelė didvyrių prisiminimo šventė.

PAŠTO ŽENKLAI

Laiškus buvo galima siųsti jau prieš 150 metų, bet tada dar nebuvo pašto ženklų. Šitas siuntimas buvo labai brangus, pav., laiško pasiuntimas iš Vokietijos į Angliją kainuodavo du dolerius. Reikėdavo sumokėti paštui prieš siuntimą, bet vėliau, kai laišakai pradėjo pakeliui dingti ir siuntėjas iš pašto reikalavė, kad pinigų grąžintų, padarė, kad adresatas turėjo užmokėti už laišką. Bet šitas būdas ilgai nepasiliko, nes žmonės pradėjo apgaudinėti pašta. 1836 metais turtingas anglas Rolandas Chilas buvo restorane, kai atėjo laiškanėšis su laišku tarnautojui, bet ji pasižiūrėjus į voką atsisakė išpirkti sakydama, kad per brangu. Anglas pasiūlė pats ir padavė mergaitei. Ji atidarė voką ir parodė jam baltą lapelį, paaiškindama, jog ji buvo su broliu susitarusi, kad vienam voko kampe padarytų ženklą. Šitaip ji žinodavo, kad jis yra sveikas. Grįžęs į Londoną, Rolandas Chilas pasiūlė pašto valdybai padaryti reformą, kad siuntėjas mokėtų už siuntimą ir kad kaina būtų nurodyta ant mažo lapelio, kurį ant voko reikėtų užklijuoti. Tai buvo pirmi pašto ženklai. Šitie turėjo karalienės Viktorijos paveikslą ir buvo pardavinėjami paštuose už vieną peną. Tai buvo 1840 metais. 1843 metais Brazilija pasidarė antru kraštu, naudojančiu pašto ženklus. Po jos pradėjo Šveicarija tais pačiais metais, J.A.V. 1847 metais, Prancūzija 1849 metais, Austrija ir Prūsija 1850 metais, Suomija 1856 metais ir Rusija 1857 metais. Nuo 1858 metų iki nepriklausomo

mybės Lietuva naudojo Rusijos pašto ženklus. 1918 metais gruodžio 27 dieną Lietuva išleido savo pirmą ženklą. Jis buvo baltas ir turėjo užrašą "Lietuva". Lietuvos pirmi pašto ženklai vėliau filatelijos parodose buvo apdovanojami medaliais.

Andrius Prancūnas
Melbourne

L I T A S

Lietuvos piniginiams vienetams vardus sugalvojo Steigiamojo Seimo atstovas Vaclovas Vaidotas. Jis pagrindinai paėmė mūsų krašto pavadinimą kitataučių kalbose, kuriose pirmosios trys raidės prasideda "Lit". Prie tų raidžių pridėjus galūnę "as" ir gavosi trumpas ir skambus vardas L i t a s. Cento vardą parkinko remiantis tuo, kad Lito vertė išvesta JAV doleriu, kur taip pat yra centai ir šis vardas bus artimesnis Amerikos lietuviams, kurie nemažai dolerių prisiųsdavo į Lietuvą. Lito ir cento pavadinimai Ekonominėje Komisijoje buvo priimti tik balsuojant antruoju skaitymu. Balsuojant pirmuoju skaitymu, daugumą balsų buvo gavę senieji pavadinimai: auksinai ir skatikai. Lito ir cento pavadinimus Steigiamasis Seimas priėmė be didelių svarstymų. Steigiamojo Seimo pirmininkas, laikinai einąs Respublikos Prezidento pareigas, A. Stulginskis, piniginio vieneto įstatymą pasirašė 1922 m. rugpjūčio 16 d. Vyriausybės Žiniose įstatymas paskelbtas tą patį metų rugsėjo 25 d.

Alp (LKA) 5213

TRYLIKAKOJAI VĖŽLIAI

Ten raistuose, kur tyvuliavo Didysis Tyrulių pelkynas (prie Šiaulių miesto), tarp nuodingų gyvačių ir siaubingų šliužų, veisėsi trylikakojai skraidantieji vėžliai. Pamatę grybaujantį ar uogaujantį vaiką bei nuo kaimeinės nuklydusį teliuką, pačiupdavo ir, nusinešę į Jurgaičių alkakalnį, iškepavo.

Maisto prieskoniams gaminti milžinai vėžliai naudojo vėjo išblaškytus medžių lapus, eglių kankorėžius ir voratinkliais apraizgytus pušų spyglius. Iš jų išvirė tyrę, taip gardžiai ir garsiai srėbdavo, kad net žemė drebėjo ir medžiai linko. Iš ažuolo šakniastiebio suraugindavo stiprų midų ir su raganomis ligi saulėtekio keldavo puotą.

Baisieji vėžliai sparnų neturėjo. Skraidė tarsi balionėliai, prisipumpavę oro į savo kietą kevalą. Žemėje jie rėpliojo ant dvylikos kojų, laukinės katės balsu kniaukdami. Bet kada juos užpuoldavo siaubingi šliužai, ant tryliktosios atsistodavo, ir su likusiomis dvylika kojų grumdavosi.

Kaip tik netoli raisto gyveno Vaciuks su tėveliais. Kartą, nepaklausęs motinos įspėjimo, jis prie raisto atsidūrė ir, pamiršęs pavojų, įsismagino į balą mėtyti akmeniuokius. Vienas akmenėlis pataikė miegančiam vėž-

ATEITIES ŽINGSNIAI

Australijos lietuvių jaunimo laikraštis, leidžiamas Ateitininkų, bet išsina „Tėviškės Aidų“ priedu.

Rev. P. Butkus
68 The Boulevard
Lewisham, NSW, 2049

liui į akį. Užgautasis su kitų vėžlių pagalba pačiupo berniuką ir nusinešė į Jurgaičių alkakalnį iškepti.

Alkakalnis buvo aukštas, status ir nuo jo nusirioginti net drąsieji berniukai bemėgindami nusiukdavo sprandą. Todėl vėžliai Vaciuoką ten nusinešę nesurištą paleido.

Nors Vaciuks buvo drąsus vaikas, bet šį kartą ne juokais išsigando. Besižvalgydamas, kaip nuo kalno nusiristi, jis užtikio mažą akmeniuką. Jį pakėlęs atpažino, kad tai titnagas. Pradėjo skelti ugnį. Staiga iš išskeltos žiežirbos pasirodė žilas senelis. Jį pamatęs, vaikas nustebo, negalėjo net žodžių pratarsti. Senelis šyptelėjo ir, meliliai į jį pažiūrėjęs, tarė:

— Vaciuok! Jei tu pažadėsi daugiau arti raistų, upių ir ežerų vienas nevaikščioti, aš padėsiu tau iš čia pabėgti.

— Pasizadu, — mielai sutiko jis, išgelbėjimo kibirkščiai švytelėjęs.

— Gerai. Še tau trys džiovintų kadugių uogas. Vėžliams nematant po vieną įmes į katilą ir į ugnį. — Tai pasakęs senelis dingo.

Vaciuks atsipeikėjęs ir pamatęs delne tris grūdėlius suprato, kad nesapnavo, ir pradėjo atsargiai veikti. Prislinkęs prie vėžlių, kurie gamino tyrę, aplink katilą apėjęs įmetė vieną grūdėlį, kaip senelis buvo pamokęs.

Staiga tyrė sustojo virti. Nustebe vėžliai ant tryliktosios kojos atsistojo, o likusiomis kojomis įsikibo į samtį ir pradėjo tyrę maišyti. Kiti į ugnį metė pliauskas, tačiau košė nevirė.

Susirūpinę vėžliai pradžioje ne-

įtarė Vaciuoką, kuris, antrą kartą aplink apėjęs, įmetė antrą grūdėlį į ugnį. Bematant jį užgeso, ir pakilę juodi dūmai užtemdė net saulės šviesą.

Tuo metu danguje ant šluotos į pokylį skrido pakviesta ragana. Vienas vėžlys ją pamatęs atkuto ir į berniukštį snairuodamas pikta pastebėjo.

— Šis vaikiukštis mus užbūrė! Čiupkime jį ir suriškime.

Prasidėjo Vaciuoko gaudymas. Vėžliams besivejant, jis vikriai aplink ugnį apibėgęs, įmetė paskutinę uogą į katilą.

Ūmai iš jo pradėjo kilti tyrė, plačiai išsiliesdama lyg lava, apsendama vėžlius, kurie joje tarsis cukrus ištirpo. O besileidžiančią žemyn raganą smarkus viesulas nubloškė į Rekyvos ežerą ir ji ten paskendo.

Nuo tos dienos praeiviai be baimės galėjo vieškeliu keliauti, o vaikai miškan laikyti, žaisti, uogauti ir grybauti, nes mamytės nebedraudavo.

Išaugęs į vyrus Vaciuks atsiminė vėžlių nuotykių ir kalne pastatė didelį ažuolinį kryžių. Taip kalnas ir buvo pavadintas Kryžių Kalnu.

Šį padavinimą surašė

Alf. Vambutas

TIK JUOKAI

Zoologijos sode:

— Kodėl jūs toks nuliūdęs?

— Mūsų didžiausias dramblys nugaišo.

— Taip? Matyt jūs prie jo buvot labai prisirišęs?

— Visai ne. Bet aš turiu jam iškasti duobę.